

ELŐFIZETÉS

BELYBEN:
Egy évre 24 korona.
Egy hónapra 2 korona.

VIDEKEN:
Egy évre 28 korona.
Egy hónapra 2 k. 40 f.

HIRDETESEK:
6-hasabos petit sor egyszer 20 fillér.
minden következőnél 16 fillér.

Nyitászó sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1902.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
Stauber József.

Szombat, augusztus 2.

Mai számunk főbb közleményei:

- Vezérek: Kossuth és Janku.
- Külföldi események.
- Aradvármegye közgyűlése.
- A „bárókisasszony” története.
- A kisjenői főhercegnapok.
- Királyi kegyelem egy galambtolvajnak.
- Románok a Kossuth-szobor ellen.
- Egy karrier vége.
- Lelejezett holttest.
- A községi kölcsonók Aradmegyében.
- Egy elzúllott urinő a fogházban.
- Az aradi Kossuth-ünnep.
- Adatok Bánffy Dezső bukásához.
- Napoleon visszatérése.
- Tárca: Az énekesnő. Irta: Csehov Antal.
- Regény-Csarnok: Hipnózis. Irta: Hardy I. D.

Kossuth és Janku.

Arad, augusztus 1.

Pop C. István dr. néhány év előtt ünnepélyesen kijelentette, hogy Aradvármegye közgyűlésein többé magyarul beszélni nem fog. Őszintén sajnáljuk, hogy Pop C. István dr. ezen fogadalmához hűtelen lett. Ma, a vármegye közgyűlésén, a mikor a Kossuth-szobor fölállításának megsürgetése ellen szót emelt, előbb csakugyan, a latin idézetek fegyvertárával felszerelve, románul szolt; de a második felszólalásnál, ugylátszik, elhagyta a fogadalom ereje és magyarul vágta a fejünkhöz, hogy a mig oly nagy nemzeti és történeti jelentőségű hősök, mint Janku Abraham, nélkülözök a szobrot, addig olyan csöppségeknek, mint Kossuth Lajos, ő, Pop C. István dr. nem ad „aere perennius“-t.

Ismételjük a szót: sajnálatunkra esik, hogy Pop C. István dr. nem maradt hű ama, cézári erővel és korjoláni daccal kimondott szóhoz: „no hát, ebben a teremben én is utoljára beszéltem magyarul.“ Mert ha már az olyan dolgok, a melyeknek Pop volt a tolmácsa, elmondhatók annak veszedelme nélkül, hogy a közfelháborodás az illető ajkán megakaszsa a szót: akkor ne legyen ez a hazafiatlanság a magyar nyelv által elkövetve.

Hanem, épen azért, mert a felháborodás ereje ann yira magával akar bennünket ragadni: ígérjük, hogy ebben az ügyben félreteszünk mindent, a mit sovinizmusnak lehetne keresztelni és a legnagyobb tárgylagossággal állunk szóba Pop C. István dr. urral.

Szóljunk először arról: kinek a hibája, hogy Jankunak, a kit ők nemzeti hősnek tartanak, nincs szobra? Kossuth Lajosé? A magyaroké? A magyar kormányé? Egyiké sem. A Janku szobor ügye ott feneklett meg, hogy a szobor-alap a gyűjtők kezén eltűnt. Láthatatlanná lett. Ma megvan a pénz? Meg van, vagy legalább annak egy része. Írást hoztak a bukaresti Román Nemzeti Banktól, hogy a szobor-alap ott megvan. Mikor ide átküldték, a nagyszebeni Associatiune pénztáránál lefoglalta Alsó Fehér vármegye alispánja. Ha ez a szobor-alap nem tűnt el, akkor mondja meg Pop C. István dr., a ki Albini Titus Livust, a Janku szobor-gyűjtés vezetőjét a gyulafehérvári törvényszéknél védte: ha semmi se történt, miért ült Albini Titus Livius több mint egy évet vizsgálati fogságban,

s mi miatt ítélte őt el a kuria, a büntetést a vizsgálati fogsággal kitöltöttnek véve? Es joguk van-e a csodálatra a románoknak, hogy egy szoboralapra, a mely először ily titokzatos módon eltűnik, aztán külföldön bukkan elő, a hatóság a főnálló rendeletek értelmében ráteszi a kezét, hogy a közadakozás filléreit a további veszedelemről megóvja?

Janku emlékét nem a magyarok: sem egyesek, se a kormány nem sértette meg, hanem megsértették maguk a románok. Megsértették ennek a szoboralapnak történetével; s újra meg újra megsértik, a midőn Jankunak a cebei temetőben levő sírját a kegyelet aktusai helyett arra használják föl, hogy ott izgató beszédek tartsanak a magyarok ellen. Janku sírján nem az emlékezésnek szent olajlámpája éz, hanem a vad gyűlöletnek rőzséje, a melynek parazsát sohase hagyják elaludni. Vajjon jól esik ez a cebei sír csöndes lakójának?

Megeshetett volna-e egyebütt annak a mása, a mi ma délelőtt Aradvármegye közgyűlési termében történt: hogy Kossuth Lajost, a magyar nemzet bálványát, történetének egyik legnagyobb fiát — Jankuval hasonlítsák össze? Nálunk megeshetett. Es ha az arcunk el tudta ezt viselni, — akkor belémehetünk annak vitatásába is: párhuzamba állítható-e a történelem szempontjából, a szobor ügye révén, Janku Ávrám Kossuth Lajossal?

Kossuth Lajos kezén egy ország sorsa fordult meg. Kossuth Lajos szerezte meg a szabadságot és az egyenlőséget az or-

TARCA

Az énekesnő.

Irta: Csehov Antal.

Egyszer, a mikor még fiatalabb, szebb s a hangja is jobb volt, nyári lakásának vendégszobájában ült Kolpakov Petrovics Miklós, az ő udvarlója. A levegő tikkasztó volt. Kolpakov alig hogy megebédelt, megivott egy egész üveg bort s valahogy nem jól érezte magát. Mindketten unatkoztak és várták, hogy ha elül a hőség, sétálni mehessenek.

Egyszerre váratlanul megszólalt a csengő, Kolpakov, a ki kabát nélkül és papucsban volt, felugrott és kérdőleg tekintett Pására.

— Valószínűleg a levélhordó, vagy talán egy barátnőm, — mondá az énekesnő.

Kolpakov nem sokat törődött Pása barátnőivel és a levélhordóval, de azért minden eshetőségre elkészülve, felkapta ruháit és a mellékszobába sietett. Pása pedig kiment ajtót nyitni. Nagy csodálkozására a küszöbön sem a levélhordó, sem a barátnő, hanem valami idegen nő állott, a ki fiatal is, szép is volt és a mint látszott, illően, rendesen volt öltözve.

Az ismeretlen halvány volt s nehezen lélekedett, mintha magas lépcsőn jött volna fel.

— Mi tetszik? — kérdé Pása.

Az uri nő nem felelt mindjárt. Egy lépést tett előre, lassan körülnézett a szobában s leült, miközben úgy tetszett, mintha a fáradt-

ságtól vagy betegségtől nem birt volna a lábát megállani, aztán soká mozgatta halvány ajkait.

— Férjem önnél van? — kérdé végre, Pására függesztvén nagy szeméit, melyeknek héjai a sírástól vörösek voltak.

— A férje? — suttogá Pása és egyszerre úgy megijedt, hogy lábai és kezei hidegek lettek. — A férje? — ismétlé és reszketni kezdett.

— Az én férjem... Kolpakov Petrovics Miklós

— N... nem, asszonyom... Én... én semmiféle férjet nem ismerek.

Egy perc telt el így csendben. Az ismeretlen néhányszor megtörölte zsebkezdőjével halvány ajkait és hogy legyőzze belső felindulását, vissza-viszszatartotta lélekzetét és Pása mozdulatlanul állt előtte, mintha leszögezték volna és rátekingetett zavartan és ijedten.

— Tehát ön azt mondja, hogy nincs itt? — kérdé az urinő most már kemény hangon és furcsa mosolygással.

— Én... én nem tudom, ki után tetszik kérdezősködni...

— Ön utálatos, aljas, rut — mormogá az ismeretlen, gyűlölettel és megvetéssel nézgetve Pását. — Igen, igen... ön utálatos. Igen, örülök, hogy ezt végre önnek megmondhattam!

Pása megérezte, hogy e fekete ruhája, haragos tekintetű s fehér, vékony ujjú hölgyre valami utálatos, rendetlen hatást gyakorol s

szégyelni kezdte magát, duzzadt, vörös orcái, orrán lévő himlőhelyei s üstökéért, mely sehogyssem akart hajzatához simulni. S úgy tett neki, hogyha soványkás, sima s üstök nélkül való volna elrejtethető, hogy rendetlen, s nem volna oly borzasztó itt állnia az ismeretlen hölgy előtt.

— Hol van a férjem? — folytató a hölgy. — Elvégre, itt van-e vagy nincs, az nekem mindegy, de meg kell önnek mondanom, hogy fölfedezték a sikkasztást és Petrovics Miklóst keresik... El is akarják csukni. Lám, mit mivel ön!

Az uri nő fölkel s erősen fölindulva keresztül ment a szobán. Pása ránézett s az ijedségtől nem értette meg.

— Ma megtalálják és elcsukják — mondá a hölgy és sirva fakadt. — Tudom én, ki juttatta ilyen iszonyatba! Utálatos csunya! (A hölgynek meggömbült az ajka és ráncos lett az orra az utálattól.) En gyöngye vagyok... hallja maga aljas nő!... én gyöngye vagyok, maga erősebb, de van, aki értem és gyermekeimért helyt áll! Az isten minden lát! Ó igazságos! Ó megfizet önnek minden könnyemért, minden álmatlan éjszakáért! Jön idő, hogy emlékezni fog rám!

Ismét csend lett. Az uri nő a szobában járt fel s alá s tördelte kezét és Pása még mindig tompán, zavarral nézett rá, semmit sem értett s valami borzasztót várt tőle.

— En, asszonyom semmit sem tudok — mondá s egyszerre sirva fakadt.

szágnak, annak minden egyes lakójának, legyen az magyar, román, szerb vagy tót. Kossuth Lajos államférfiúi nagyságát elismerte az egész külföld, leborult az előtt Anglia, meghajtotta zászlaját Amerika szabad népe. Es mi volt ezzel szemben Janku? Észes, nagyratörő ember. Az a hír maradt feun róla, hogy az osztrák kamarillánál ígérettel elkábitották; azt mondták neki, ha a románokkal az osztrákok segítségére jön, a magyarok leveretése után hárcegséget kap, vagy fejedelme lesz az osztrákok oláh provinciájának. Mikor a szabadságharc le volt verve, Janku fölment Bécsbe — de nem kapott semmit. Csalódott, s a csalódással visszavonult. Abban az időben tette Janku szállóigévé a mondást, a melyet a románok ma is sokszor megszívlelhetnek, a Janku híres mondását: *nu crede la neamtu*. Ne higyj a németnek!

Pop C. István dr. pedig azt mondja, hogy a mig Janku nincs szobra, addig Kossuth Lajosnak se legyen.

Valamikor szerepelt együtt ez a két név: és e szereplésnek a története válasz lehet Pop C. Istvánnak arra, hogy mint érdemi meg Janku a magyarok elismerését. A szabadságharcban történt. Kossuth Lajos kezdte a közeledést, a békét a románokkal. Es azután, hogy Kossuth Lajos követe, *Drágos*, Jankuval tárgyalt, az oláhok földülték Nagyenyedet, s utána Drágost is fölkoncolták. Egyes historikusok *Hatvani* ezredes elhamarkodott támadásának tulajdonítják ezt. De ha ugyis lenne: ez a Janku érdemi meg a magyarok elismerését, a ki Kossuth Lajos békejobbát ily durván lökte el?

Eléggé fékeztek magunkat, hogy Pop C. István dr. mai dolgát ily higgadtan tárgyaltuk el. Eztán csak még egy szavunk van Pop C. Istvánhoz: térjen vissza az első szerelméhez, első fogadalmához és ne beszéljen eztán egy betűse magyarul a megyegyűléseken. Mert ha még egyszer megesik, hogy az ilyen kijelentéseket a megyebizottság magyar tagjai szépen végighallgatják, a nélkül, hogy a megbotránkozás hangja valamennyiükből a vihar

elsőprő erejével törne ki, — akkor ők meg nem méltóak arra, hogy abban a teremben, Aradvármegye gyűléstermében, magyarul beszéljenek. +

Külföldi események.

(Olaszok hódítása Afrikában. — Románia kabinetválsága. — A beteg király koronázása. — Szerbia pénzzavarai.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 1.

Az olasz okkupáció híresztelése csak nem akar elhallgatni. Ma a *Frankfurter Zeitung*, mely politikai dolgokban a legkomolyabb lapok egyike Európában, azt jelenti *Tripoliszból*, hogy az olasz hajóhad, mely most a tripoliszi kikötőben van, ismét 1500 emberből álló erősítést kapott. Azonkívül ágyuk és tüzértisztek érkeztek a hajókra. Hát ez mind olyan dolog, mely arra vall, hogy itt mégis készül valami, ha nem más, hát *békés okkupáció*. Annyi bizonyos, hogy a hármasszövetségi szerződésbe felvették azt, hogy az olaszok okkupálhatják Tripoliszt. A franciák tudvalevőleg meg egyenesen felbuzgatták az olaszokat Tripolisz okkupációjára. Anglia, mely mindig azt hangsúlyozza, hogy a legjobb barátja Olaszországnak, komolyan bizonyára nem fogja ellenezni ezt az akciót. Mi azt hisszük, hogy a Földközi tengeren valami meglepetés készül, az olasz hajóhadnak a mostani utja legalább arra vall.

A román kabinetet teljesen rekonstruálták. A miniszterelnök *Sturdeza* maradt, a ki a hadügyi tárcát is vezeti. Ezt a tárcát most azért nem bízták katonára, mert a hadseregben jelentékeny megtakarításokat akarnak eszközölni, ezt pedig valamely tábornok nem igen hajtotta volna végre. Románia pénzügyének javítását, igen helyesen, a takarékoskodásou kezdte. A kölcsönökkel való laborálás nem vezet jóra, mutatja ezt Bulgária és Szerbia, melyek pénzügyileg teljesen ki vannak szolgáltatva néhány francia és belga bankárnak.

Loubet elnök a minap Párisban az ott utazó bolgár fejedelmet fogadta, a ki egyuttal a bolgár kölcsön dolgát is felemlítette. *Loubet* ekkor azt válaszolta *Ferdinánd* fejedelemnek, hogy kövessék Románia példáját és takaré-

koskodjanak s ne vegyenek föl folyton kölcsönöket, melyek kis államokra nézve végzetesek lehetnek.

Az angol koronázás tehát mégis meg lesz augusztus 9-én. A legjobb hírek szerint ugyanis a király állapota gyorsan javul és már bot nélkül is sétál jachtja fedélzetén. Mindenesetre feltűnő, hogy ezt a koronázást most úgy siettetik. Mert bár mily gyorsan lábbadozik is a király, augusztus 9-éig még mindig gyenge lesz. De hát a toloszéken majd csak ráteszik a trónra és a ceremóniákat majd csak elvégzik rajta. Mert hát meg kell koronáztatva lenni. Annyi azonban bizonyos, hogy ez a koronázás, melynek oly fényesnek kellett volna lennie, híján lesz minden pompának. A tervezett körmenet, melynek megszemlélésére ezek jöttek Londonba a világ minden részéből, nem fog megtörténni. Az egész koronázás Westminster apátságban egyszerű szertartásra fog szorítkozni és két óra alatt vége lesz az egész koronázó ünnepségnek.

Ismeretes dolog, hogy a szerb kormány nagyobb államkölcsönt akar felvenni és sok utánjárással sikerült is neki egy francia pénzcsoporttal félig-méldig megalkudni, a mely hajlandó a kölcsönt 80 százalékos kibocsátási árfolyam mellett effektuálni. Most, hogy a pénzügyminiszter az üzletet nagy fáradtsággal ennyire nyélbe ütötte, előáll dr. *Milovanovic* Milán, a volt pénzügyminiszter, s azt írja a párisi pénzcsoportnak, hogy ne csinálja meg az üzletet 80 százalékos kibocsátási árfolyammal, mert a mostani pénzügyminiszter 79 százalékkal is meg fog elégedni. Dr. *Milovanovic* az irigység indította erre az intrikára, mert mikor ő pénzügyminiszter volt, neki csak 77 százalékot akartak adni. Az ügyet egyébként legjobban megvilágítja a belgrádi hivatalosan közölt tényállás, a mely szerint dr. *Milovanovic* volt pénzügyminiszter, a ki most külföldön van, tagadja, hogy a párisi hitelező-csoportot befolyásolni akarta, hogy a szerb kormánynak ne adja meg a 80 százalékos kibocsátási árfolyamot. A félhivatalos „*Dnewnik*” a következő hivatalos táviratot közli: „*Nikolics* Andra, Szerbia párisi követe kormányához: Navilla a 80 százalékos árfolyamot nem akarja megadni, mert *Salendrouze* ur (ez a párisi csoport belgrádi képviselőjének a neve) levélben

— Hazudik! — mormogta a hölgy s gonosz tekintetet vetett rá. — En mindent tudok! Régen ismerem már önt! Tudom én, hogy az utolsó hónapban naponként üldögélt önnél!

— Igen. Es aztán? Mi következik ebből? Nálam sok vendég fordul meg, de én senkit sem huzok ide erővel. Mindenki azt teszi, a mi neki tetszik.

— Mondom önnek: észrevették a sikkasztást! A hivatalban idegen pénzt sikkasztott! Egy olyanért... mint a milyen ön, ön miatt adta magát a bűnre. Hallja — mondá a nő határozottan, megállva Pása előtt — önnek semmiféle elvei sem lehetnek, ön csak azért él, hogy rosszat miveljen, az az ön célja, de még sem tudom elgondolni, hogy annyira súlyedt volna, hogy ne maradt volna önben emberi érzés! Neki neje, gyermekei vannak... Ha elítélik, én és a gyermekek éhen halunk... Gondolja csak ezt el! S különben is van rá mód megmenteni őt s bennünket a szegyénytől és koldusbottól. Ha én ma lefizetek érte kilencszáz rubelt, békében hagyják. Csak kilencszáz rubelt!

— Milyen kilencszáz rubelt? — kérdé halkan Pása. — En... én semmiről sem tudok... Én el nem vettem.

— En öntől nem kérek kilencszáz rubelt... önnek nincs pénze, de meg nem is kellene az öné. En mást kérek... A férfiak rendszeren az olyanoknak, mint ön, ékszereket szoktak ajándékozni. Adja hát azokat az ékszereket vissza, a miket férjemtől kapott.

— Asszonyom, az az ur nekem semilyen ékszer sem adományozott! — kiáltá Pása.

— Hol van a pénz? Eltérokozta az övét, az enyémet és az idegent... Hova lett mindez? Hallja, én kérem önt! Föl voltam indulva és sok kellemetlent mondtam önnek, de bocsánatot kérek. Önnek gyűlölnie kell engem, azt tudom, de ha csak képes a részvétre, képzelje el helyzetemet! Kérem önt, adja ide az ékszereket!

— Hm... — mondá Pása, vállat vonva. — Nagyon szeretnék önön segíteni, de Isten büntessen meg, az ur nekem mit sem adott. Leikiismeretemre. Különbben igaz van — eszmélt az énekesnő — valamikor kaptam tőle két tárgyat ajándékba. Tessék, átadom önnek ha úgy akarja...

Pása kinyitotta a szekrényt s egy aranykarperecet s vékony rubint-gyűrűt vett ki belőle.

— Tessék! — mondá, odanyujtva csendesen a tárgyakat a vendégnek.

A nő elvörösödött és ajkai megmeredtek.

— Ugyan mit ad ön nekem? — mondá.

— Én nem jöttem ide koldulni: csak azt adja ide, a mi engem megillet... A mit ön, kihasználva helyzetét, kifacsart férjemtől... Ettől a szerencsétlen, gyöngye embertől. Csütörtökön, mikor láttam a férjemmel a kikötőben, önön drága tű és karperecek voltak. Utoljára kérdem öntől: ideadja a tárgyakat, vagy nem?

— Valóban milyen különs ön — mondá Pása, a ki izgatott kezdett lenni. Biztosítom, hogy *Petrovics Miklóstól* ezen a karperecen és

gyűrűcskén kívül semmit sem kaptam. Leginkább édes süteményt hordott nekem.

— Édes süteményt? — mosolyodott el az ismeretlen. — Otthon nincs a gyermekeknek mit enniök és idehordja az édes süteményt. Ön csakugyan nem akarja visszaadni a tárgyakat.

Nem kapott feleletet, leült tehát és valamiről gondolkozván, egy pontra kezdett nézni.

— Mit kezdjek most már? — mondá. — Ha én meg nem kapom azt a kilencszáz rubelt, ő is el van veszve és én is, a gyermekekkel. Megöljem ezt az aljas nőt, vagy térdre boruljak előtte?

Arcához szoritotta zsebkendőjét és sirva fakadt.

— Kérem önt! — hallatszott ki a zokogásból. — Hiszen ön kizsákmányolta és tönkretette férjemet, mentse meg őt... ön nincs részvétellel iránta, hanem a gyermekek... a gyermekek... Miért kelljen a gyermekeknek szenvedniök?

Pása elképzelte magának a kis gyermekeket, a kik ez utcán állanak és sirnak az éhségtől s maga is könyezni kezdett.

— Mit tehetek én, asszonyom? — mondá. — Azt mondja, hogy tönkretettem *Petrovics Miklóst*, de én önt az élő Isten előtt... biztosítom, semmi hasznom sem volt belőle... A mi karunkban csak az egyedüli *Mótyának* van gazdag udvarlója s mi többiek tengődünk. *Petrovics Miklós* művelt és finom ur, azért fogadtam el. Nekünk lehetetlen nem fogadnunk.

örtesítette, hogy Milovanovics ur azt mondotta neki, hogy Popovics pénzügyminiszter a 79-es árfolyamot is elfogadja és abba is beleegyeznek, hogy a tárgyalások folytatása iránt Milovanovics ur utazzék Párisba.

Később Nikolics követ Salendrouze levelének illető részét meg is mutatta kormányának. Az eset kínos feltűnést kelt. Hát: nem csoda, ha kínos és nagy a feltűnés Szerbországban. Mert elég szokatlan az eset s elég meglepő, hogy egy exminiszter a külföld előtt ennyire kompromittálja hazáját.

TÁVIRATOK.

A pápa a kongregációkért.

Páris, aug. 1. Az *Echo de Páris* szerint, hire jár, hogy a pápa a francia kormányhoz óvást intézett a kongregáció elleni intézkedések miatt. E tiltakozás szövegét legalább ebben a pillanatban nem teszik közzé, hogy ne hívják ki a francia kormány visszatorlását.

A miniszterelnök Budapesten.

Budapest, augusztus 1. Szell Kálmán miniszterelnök két napi tartózkodásra Budapestre érkezett és leginkább a belügyminiszterium reszort-ügyeinek elintézésével foglalkozik.

Anglia és a cukor-prémium.

London, aug. 1. Az alsóház mai ülésén Chamberlain 250,000 font sterling hitel megszavazását indítványozta a nyugat-indiai gyarmatok számára és kifejti, hogy a cukoripar fenntartása ezen szigetekre nézve feltétlenül szükséges. Ami a cukorprémiumokat és ezeknek batását illeti, e szigetek cukoriparára, a nehézség mindig abban állott, hogy a külföld nem hitte, hogy Angolország teljes komolysággal meg fogja tenni azokat a lépéseket, a melyek keresztülvitelét már régen tervezte. A miniszter véleménye szerint Anglia tulsokáig húzódozott a kompenzációs vámok felemelésétől. Így azután Anglia hagyta, hogy ez a méltatlan verseny kifejlődjék, míg azután Nyugat-India és az angol cukorgyárak igen nagy kárt nem szenvedtek. Azt hiszi, hogy a cukoregyezménynek jó hatása lesz. Ezuttal Anglia komolyan fog a dologhoz, ezt a külföld is tudja. A brüsszeli egyezményt végre kell hajtani értelmé és betűje szerint. Az angol cukortermelek csak méltányosságot kívánnak és azt hit-

— Én a tárgyakat kérem! A tárgyakat adja ki nekem! — Sirok... megalázkodom... Tessék, térdre esem! Tessék!

Pása felkiáltott az ijedségtől és a kezével intett. Érezte, hogy ez a szép halvány uri nő, a ki úgy beszél, mint a színházban szokás, tényleg térdre borulhat előtte, talán büszkeségből, hogy önmagát felmagasztalja s az énekesnőt megalázza.

— Jól van, én átadom önnek a tárgyakat! — sietett kijelenteni Pása, szemeit törülgetve. — Tessék... Csakhogy ezek nem Petrovics Miklóstól valók. Én azokat másoktól kaptam. A hogy tetszik... Pása kinyitotta a szekrényt kivett onnan egy gyemántos tűt, korall-füzért, néhány gyűrűt, karperecet s mind ezt odaadta a hölgynek.

— Vegye, ha úgy akarja, csakhogy én az ön férjétől semmit sem kaptam. Vigye, gazdagodjék meg! — mondá Pása megrettenve a fenyegetéstől, hogy térdre esik előtte. — S ha ön tekintetes asszony... törvényes felesége, akkor kell, hogy őt magánál tartsa. Ugy! Én nem hívtam magamhoz, ő maga jött...

Az urnő könnyein át nézve az átadott tárgyakat s mondá:

— Ez nem minden... Ebből ötszáz rubel sem lesz.

Pása haraggal kidobta még a szekrényből az arany órát, cigaretta dobozt és kapcsokat s mondá, szétterjesztve kezeit:

— Semmi egyebem nincsen... Kutassa át a szekrényt!

Az urnő felsóhajtott, reszkető kezekkel csa-

ték, hogy azokkal a természetes előnyökkel, a melyeket nekik a talaj és éghajlat nyújtott, képesek helyzetüket megszilárdítani. A cukorprémiumok megszüntetéseig azonban Nyugat-India nem képes magát tartani, ha a kormány nem segít. Indítványozza ezért ennek az öszszegnek a megszavazását, hogy a gyarmatok a prémiumok megszüntetéseig tarthassák magukat. A kormány meg fogja próbálni, hogy ezen öszszeg kiosztásánál elkerüljön mindent, ami a segélyeknek esetleg közvetlen prémium jellegét adhatná. Hosszabb vita után a ház 135 szavazattal 96 ellenében megszavazta a kért hitelt.

Paraszt-zavargások.

Saratov, augusztus 1. Az itteni kormányzóság közlönye írja: Hovansine(?) faluban (serdopszki járás) az agrár viszonyok új rendezéséről elterjedt hamis hírek következtében parasztzavargások törtek ki. A járási főnököt megtámadták és megsebesítették. A kormányzó két katonaosztály élén megjelent a helyszínen, helyreállította a nyugalmat. Vladikov faluban a parasztok az ottani földbirtokosoktól fenyegetések közt követelték a haszonbérleti szerződés aláírását. Itt is a kormányzó és a katonaság megérkezése állította helyre a rendet. A felbujtókat letartóztatták.

A „bárókisasszony” története.

(Uj adatok Neuheim Adelináról.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 1.

Mai számunkban megemlékeztünk Adeline von Neuheimnak, az állítólagos bárókisasszonynak rejtélyes eltűnéséről, a melynek körülményeiből öngyilkosságra következtetnek. Az állítólagos baronesz eltűnésére vonatkozólag a P. Lloyd ma este érdekes adatok birtokába jutott, a melyekről fővárosi tudósítónk az alábbiakat táviratozza:

Egy Sz. nevű budapesti ur körülbelül tizen-négy nap előtt az Andrási-uti Helvécia kávéházban ült több barátjával. Kevesen voltak az éjjeli kávéházban. A szomszéd asztalnál egy vakító szépségű hölgy ült, a ki ugylátszik, nem birt tudomással arról, hogy egy mulatós híri kávéházban van.

A társaság tagjai erre francia nyelven irt névjegyet küldtek át a hölgynek. A névjegyre azt írták, hogy jöjjön át az ő asztalukhoz.

A hölgy haragosan, szóval ezt üzenté át:

varta be a tárgyakat a zsebkendőbe s nem szólva egy szót sem, sőt még csak fejével sem intve, eltávozott.

Egyszerre csak kinyílt a szomszéd szoba ajtaja s bejött Kolpakov; sápadt volt s idegesen rázogatta fejét, mintha épen valami keserűt nyelt volna le. Szemeiben könyök csillogtak.

— Milyen tárgyakat hordott ön nekem? — lépett hozzá Pása. — Mikor? — kérdem öntől.

— Tárgyakat... Az semmi... tárgyakat! — mondá Kolpakov s rázta fejét. — Istenem! Ő sirt előtte, megalázkodott...

— Kérdem öntől: milyen tárgyakat hordott ön nekem? — kiáltott fel Pása.

— Istenem, ő takaros, büszke, tiszta... és térdre akart borulni ez előtt a... ez előtt a leány előtt! És én juttattam idáig! En ezt megengedtem!

Fejéhez kapott és felsóhajtott:

— Nem, én ezt soha sem bocsátom meg magamnak! Meg nem bocsátom! Távozzál tőlem... utálatos! — kiáltotta megvetéssel, hátrálva Pása előtt s eltaszítva őt magától reszkető kezeivel. — Ő térdre akart borulni előttem és... ki előtt? Előtte? Oh Istenem!

Gyorsan felöltözött és megvetően elkeserülve Pását, elment.

Pása lefeküdt s elkezdett hangosan sirni. Már bánkódott dolgai után, melyeket csak felindulásból adott át és sértve érezte magát. Eszébe jutott, hogyan verte meg három évvel ezelőtt semmiért egy kereskedő s még hangosabban felzokogott.

— Mondja meg az uraknak, hogy velem ily módon nem szoktak megismerkedni.

Erre a társaság tagjai jöttek át a fiatal hölgyhöz és bemutatkoztak neki. A hölgy baronesznek mondta magát és sirva panaszkolta el sorsát. Elmondta, hogy szegény szülei vannak s így ő maga kénytelen keresni kenyeret. Elment bonnenak, Kömlődre, Orbán Béla grófnéhoz. A grófné azonban rosszul bánt vele, a mire ő megszökött a kastélyból, ott hagyva iratait és ruháit. Itt, — így fejezte be szavait, — a fővárosban teljesen munka- és kenyér nélkül van.

Erre a Sz. nevű ur hat napra lakást vett ki a nevelőnőnek az Elite-szállóban; ugyanily időre kifizette az ellátását egy budapesti vendéglőben. Megmondta neki, hogy ez idő u an nem gondoskodhatik róla, mert neki magának is családja van.

Sz. megtudta a leány anyjának nevét. Margit von Neuheim ez asszony neve, és Berlinben lakik. Mikor Sz. irt neki, az anya könyezve válaszolt és kérte, hogy viselje tovább is gondját leányának. Ő maga és őt gyermeke legközelebb szintén Magyarországra jönnek.

Öt napig volt a leány a szállóban; az ötödik nap eltűnt. Az eltűnésből azt következtették, hogy a bárónő öngyilkossá lett.

Most ez a dolog valószínűtlennek látszik. A kalap, amelyet a Dunaparton találtak, nem volt az eltűnt Adeline von Neuheimé. Ellenben némelyek látták a nevelőnőt egy fővárosszerte ismert, Brick nevű lélekűfárral tárgyalni, s most az a gyanu, hogy az a „baroneszt” eladta Keletre.

A baronesz különben nem baronesz. A családja Magyarországból származott Berlinbe. Apja mérnök, de beteg lett s nem tud dolgozni. A nagy nyomor adta nekik a tanácsot, hogy — előbb a leány, azután ők is — Magyarországra jöjjenek.

Aradvármegye közgyűlése.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 1.

Hatvankét tárgy elintézése céljából rendkívüli közgyűlés tartott ma Aradvármegye. A közgyűlés meglehetősen élénk, sőt viharos volt; legnevezetesebb részéről, a Kossuth-szobor miatt kitört vitáról külön hozunk tudósítást.

Egyébként a közgyűlésen a következők történtek:

Láng Lajos kereskedelmi miniszter hivatalba lépését tudomásul vették, elhatározták, hogy az új kereskedelmi miniszterhez üdvözlő feliratot intéznek.

Tudomásul vették, hogy az ágyai munkanélküliek segítésére 30,000, a nagykamarasi munkanélküliek segítésére 10,000 korona állami segítyt utalványozott a kereskedelmi miniszter, a kihez ezért köszönő feliratot meneszt a vármegye.

Az aradi fehér kereszt lelencháznak évi 400 korona segítyt szavaztak meg. Temesvár kérelmének, hogy a Temesvárott létesítendő bábaképző költségeihez a megye járuljon hozzá, nem adtak helyet, miután a kormány kilátásba helyezte, hogy az aradi lelencházal kapcsolatosan bábaképzőt fog létesíteni, Arad vármegye tehát ennek tartja fenn a maga támogatását.

Az aradmegyei gazdasági egyesületnek állattenyésztési célokra évi 2000 korona, tenyészállat kiállítások rendezésének költségeire 400 korona segítyt szavaztak meg.

Tudomásul vették a laktanya-bizottság jelentését az aradi cs. és kir. 3. Hadik-huszárezred kétszáz esztendő jubileuma alkalmából tett alapítványról.

Névszerint való szavazással határoztak a gyámoltak tulajdonát képező ingatlanok tűzkár biztosítása ügyében. A biztosítást egyhangu határozat alapján az Első magyar általános biztosító intézettel kötik meg, azonban csak *egy évre*, tekintettel arra, hogy a gyámpenziók kezelését rövid idő múlva az állam veszi át.

Az alispán jelentette, hogy a *Krivány* János tulajdonát képező tusbadi ingatlanságot eladta, annak vételárából, mint Aradmegyét illető rész, *nyolcszáz korona* jut a sikkasztások fedezése alapjára. A közgyűlés megbizta az alispánt, hogy Krivány többi ingatlanainak árverését is szorgalmazza meg, miután az ingatlanok idővel értékeikből veszítenek.

Megváltoztatták a honvéddhadapródiskolánál és a Ludovika akadémiában tett alapítvány címét és alapító-levelét. Az alapítványt eleinte a megyei póttadó-alap terhére akarták tenni, később azonban a *Muraközy*-alapról fedezték. Ennélfogva Aradvármegyének ezen stipendiumai „*Aradvármegye Muraközy József-alapítványa*” címet viselik.

Jóváhagyták *Elek* község határozatát, a melylyel *Járás* menház létesítését mondta ki.

Parázs nemzetiségi vitára adott okot a pankotai állami iskola ügye. *Pankota* községe, hogy *állami iskolát* kapjon, épületet akar ennek céljaira följárni, s e végből 24,000 korona kölcsön fölvételét határozta el. *Pop C. István dr., Szucsú János dr.* a községi határozat megsemmisítését kérték, Schill József főjegyző fölvilágosításai után azonban a törvényhatóság a határozatot jóváhagyta.

Több községi ügy letárgyalása után két köszönő levelet vett tudomásul a vármegye: özv. *Horánszky Nándorné-ét* a ki a férje, — és *Tisza István grófét*, a ki az atyja halála alkalmából kifejezett részvétet köszönte meg.

A kisjenői főhercegnapok.

(Kisjenői levél.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Kisjenő, augusztus 1.

A mi főhercegünk birodalmában pár napig ismét nagy öröm volt: köztünk időzött a fiatal fenséges ur, *József Agost* bájos feleségével, *Augustia* főhercegnasszonyal. Ünnepe volt ez Kis-Jenőn. Ez a nép rajongásig szereti a fenséges családot. Nem mint nagy, büszké főherceg jön ide a fenséges ur és családja, nem vonul el kastélyába, mintegy észre sem véve földje népét, hanem mint egyszerű gazdaember, eljő megnézni, milyen a termés, eljő elbeszélgetni földje hű népével, megkérdezni mi a baja, mi a baja.

De mit is mondtam — kastély. Mindenben egyszerű a főhercegi család, egyszerű kis földszintes lakóháza van itt; az egész akkora csak, hogy két ablaka van az utcára. Sárgára meszelt fallal, zöld ablakfákkal, s milyen egyszerűen van berendezve! Csak az van a szobában, ami épen szükséges. Ragyogó tiszta azonban minden a kastélyban, példás rend, tisztaság.

S nehogy azt gondolja valaki is, hogy óriási kísérettel, francianadrágos, borotvált képű inashaddal, háromszegletes kalapu udvari kocsisokkal jöttek legyen a fenséges urék, — hát el mondom, hogyan vonultak be a vasuti állomástól a kastélyig. Honvéddhuszárőrnagyi uniformisban *József Agost kir. herceg* és felesége *Augustia főhercegnasszony* világoskék utiruhában megérkezve, egy sárga, közönséges uradalmi kocsisban hajtottak be. Se inas, se más a bakon a kocsis mellett, aki fehér sujtással áttört kék ruhában, a közönséges uradalmi kocsis uniformisban volt. Kíséretük volt *Libits Adolf*

udvari tanácsos, jóságkormányzó és gróf *Szirmay* főhadnagy, a fenséges ur segédtestje. Ez volt a kíséret. A főherceg kedves emberei. Semmiféle komornyik, inas és még nem tudom milyen udvari személyzet vele. Természetesen a vasutnál a község intelligenciája várta a főhercegi párt. Barátságosan beszélgetett a fenséges pár a megjelent urakkal, panaszkodva az óriási melegségre, amely oly kellemetlen volt az utazás alatt. A vasutnál a kiinn levő urak sorra megcsókolták a szép fenséges asszony kezét, a főherceg pedig kezét fogva velük — csendesen elhajlottak.

Másnap hajnali három órakor kelt fel a fenséges ur. Kiment a somosi erdőbe cserkészni. A főhercegnasszony is felkelt hajnalban, de nem ment vadászni, hanem gróf *Szirmay* főhadnaggyal kilovagolt az aratási munkát nézni. Az egész vidéket körüljárta lovon. Hajnali három órától délelőtti tíz óráig lovagolt a fenséges asszony, s mikor megérkezett és leszállott a ménről, legkevesebb fáradtság sem volt rajta észrevehető. Nemsokára megérkezett a fenséges ur is gazdag vadász-zsákmánnyal.

Tizenegy órakor volt a szentmise. Nincs itt házikápolna, ahol a szent misét hallgatná a fenséges pár. A kastély mellett van a katolikus templom, oda járnak istentiszteletre a többi hívőkkel együtt. Csak az a változás esik meg, hogy a három első pad a főherceg és kíséreteinek van fentartva. Az első pad *piros*, a második pad *fehér*, a harmadik pad *zöld* posztóval van behuzva. Az első padban ül a főherceg és fenséges neje, a második padban *Libits Adolf*, gróf *Szirmay* és az idevaló uradalmi inspektor; a harmadik zöld posztóval bevont padba már nem jut kíséret — mert nincs.

S ne gondolja senki, hogy ez a nemzeti színű három pad talán a főhercegi családnak tudta nélkül kerül oda. Nem! Eppen a fenséges ur akarata ez a háromszínű három pad. S ha a fenséges család bármely tagja időzik is itt s szent misét hallgat, mindenkoron így van ez. S mikor az ember belép ebbe a templomba, valami érzés fut át az emberen. Ott látni a fenség s párt a nemzeti színű padban ülve szent misét hallgatni. S higgyék el nekem, hogy amit az ember ilyenkor érez, az szeretet. Szeretet a magyar, a vallásos főhercegi család iránt. S igaz szeretet.

S ahogy ezt leírtam, önkénytelenül eszembe jut *József főhercegnek* az az utasítása, amit akkor, amikor fenséges fia mellé *Holdházy János* áldozópapot nevelőnek s tanítónak meghívta, ugyancsak onnek a derék papnak adott: „Nevelje fiaimat vallásos embereknek és magyaroknak”.

SZINHÁZ ÉS IRODALOM.

* **Magyar Könyvtár.** A *Radó Antal* szerkesztésében megjelenő *Magyar Könyvtár* júliusi sorozata közli *Szomabázy Istvánnak*, a kiváló novellistának több szép elbeszélését, *Turgenyev Ivánnak* Csendes vidékek című hosszabb elbeszélését *Szabó Endre* fordításában, s *Vergilius Aeneis-ének 6—10* énekét *Baróti Szabó Dávid* fordításában, a melyet *Radó Antal* javított.

* **A Zenélő Magyarország** zongora és hegedű zenemű folyóirat most megjelent 15-ik füzetében a következő szép zenemű ujdonságokat közli: I. *Szentirmai Elemér* „Száll a kis pillangó” II. *Szentirmai Elemér* „Kakuk dal” 2 szép magyar dal. III. *Barna Izsó* „Sanyaru Vendel kupléja a „Görbe nap” bohózatból. IV. *Meyerbeer* I. „Árpád dalát” a „Hugenották” dalműből. V. *Strauss József* „Szerelmes szemek” „Verliebte Augen” polka française. V. *Zsadányi Ármánd* „Lantosok dala a török világból” XVII századból 2 hegedűre. A havonta kétszer és mindenkör ily változatos és aktuális zeneujdonságokat közlő zenemű folyóiratot zenekedvelőink különös figyelmébe ajánljuk. Előfizetési ára 1/4 év-

ben 6 füzetre (66 zenedalra) 3 korona. Előfizethetni a most folyó III évfolyamra, valamint az előző évfolyamokra is a *Zenélő Magyarországi* zeneműkereskedésben, Bpsten VII. József körút 22/24, honnan mutatvány füzetet 60 fillér beküldése ellenében bérmentve küldenek.

Királyi kegyelem

egy galambtolvajnak.

(Hat hónap helyett — nyolc nap.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 1.

A törvény szigorúsága a legapróbb büneteknél nyilatkozik meg néha tragikus nagyságában. Szinte megdöbbentő igazsága vetődik elénk némelykor a német példaszónak, hogy a nagy tolvajt futni hagyják, a kis tolvaj akasztófára kerül.

A mai büntető joggyakorlat annáleseiben számos oly ítéletre bukkanhatunk, amely kis bűnök kérelhetlen szigorúságu büntetését foglalja magában, s viszont nagy gazemberek sorát felette enyhén intézi el. A bíróságot persze nem érheti vád. A bűnök természete, a paragrafus kényszerű alkalmazása, az egyes esetek mineműsége idézi elő az anomáliákat, amiknek létrehozásában másodrendű szerepe van a bírói felfogásnak, mely liberálizmusa mellett is legtöbbször a törvénybetűk szigorúsága felé hajol.

Az itt következő sorok a törvény szigorúságát példázzák, s amellet a királynak egy szinte magában álló ritka kegyelmi tényét mondják el az olvasónak.

Kis András nagyszalontai 16 éves suhanc 1900. május 20-án éjjel belopózott *Madas János* birtokos Szalonta mellett levő tanyájára, s felkuszott a galambducra, melynek ajtaját egy szeggel fölnyitotta. Aztán kiszedett a ducból három bubos galambot. A zsákmánnyal az éj csöndjében el akart osonni a fiu. Mikor a kapuhoz ért, megszólalt a lelkiismerete, s némi tévovázás után elröpítette a galambokat, melyek a fészekbe visszazálltak. *Madas János*, aki a csinyt észrevette, mégis följelentette a gyereket a bíróságnál.

A nagyváradai törvényszék büntetőtanácsa az 1900. december 19-én tartott főtárgyaláson a fiut, ki akkortájt töltötte be a 16-ik életévét, s így elérte a büntethetőség korát, *betöréssel lopásért hat hónapi börtönbüntetésre* ítélte. A gyerek föllebbezése csakhamar a nagyváradai kir. ítélőtáblához került, mely a szigorú ítéletet, annyi enyhítő körülmény egybevételével, megváltoztatta s mindössze *nyolc napi fogházbüntetést* mért a galambtolvajra, akit a betöréssel lopás kísérletében mondott ki vétkesnek.

Az ítélet ezután a kir. Kuriához jutott. A legfelső instancia helyénvalónak találta a törvényszék ítéletét és a táblai határozatot föloldva, *hat havi börtönbüntetésre* állapította meg *Kis András* büntetését. A kuria belátva kényszerű szigorúságát, ítéletével egyszersmind felszólította az igazságügyminiszteriumot, hogy az elítélt gyermeket *ajánlja kegyelemre a királynak*. A kegyelemre való ajánlást minden fórum, melyen a pör átvonult, véleményezte.

Es megtörtént az a ritka eset, hogy a fenség kegyelme megváltoztatta a súlyos ítéletet, s a büntetést *nyolc napi fogházban* állapította meg. A kegyelmi tény gyakorlása ez alakban a legnagyobb ritkaság a judikaturában. A király az eddigi gyakorlat szerint kegyelmi jogával engedte a büntetést, a fogságot pénzbüntetésre változtatta, de alig volt rá példa, hogy fogság büntetést *leszállított* volna.

A király kegyelméről az elítélt *Kis András* ma értesítette a nagyváradai királyi ügyészszéget.

Románok a Kossuth-szobor ellen.

(Aradmegye közgyűlése.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 1.

A vármegye mai közgyűlésének nagy megütközést keltett felszólalás volt az eseménye. A románok pártjáról szót emelt Pop C. István dr. és heves beszéddel foglalt állást Arad város amaz átirata ellen, hogy Kossuth Lajosnak Budapesten felállítandó szobrát megsürgessék. A felszólalásról, a melyet vezető helyen méltatunk, s az ezt követő vitáról a következő tudósítást adjuk.

Schill József főjegyző ismertette Arad város átiratát, a melyben csatlakozásra hívja föl Arad vármegyét azon sürgető fölirathoz, hogy Kossuth Lajosnak szobra a fővárosban mielőbb felállíttassék. A megye állandó választmánya a föliratnak hasonló szellemű fölirattal való támogatását javasolta.

Az előadó után fölállt Pop C. István dr. Románul beszélt, heves hangon. Az állandó választmány javaslatát — úgy mond — nem fogadja el. Ha a magyarok azt akarják, hogy Kossuth Lajos emléke ércben megörökíttessék, akkor ne akadályozzák meg, hogy a románok nemzeti hőseinek, Jankunak szobor emeltessék. Quod uni justum, alteri aequum. A míg a kormány a Janku-szobor felállításához gyűjtött pénzt lefoglalva tartja, addig a románok nem járulhatnak hozzá Kossuth Lajos szobrához. Ezért nem szavazza meg az állandó választmány javaslatát s azt indítványozza, hogy az a napirendről levétesse.

Ellentmondás követte a felszólalást.

— Elfogadjuk az állandó választmány javaslatát!

— Nem is kell az ilyenre válaszolni! — kiáltották közbe többen.

Boksán Szevér szolgabíró emelt szót. Ilyen politikai vonatkozással bíró ügyben neki, mint román embernek nem kellene felszólalni, de kénytelen az előtte szólónak egy kifejezésére visszatérni. Az előtte szóló, a kit ő egyénileg tisztel, ezt mondta: quod uni justum, alteri aequum. Nagy magasztos elv, csak hogy itt nem lehet alkalmazni. Hogy a Janku-szoborra, a románoktól gyűjtött pénzt nem lehet rendeltetésére fordítani, arról nem tehet a magyar kormány, sem a magyarok. A Janku-szobor alap el lett sikkasztva, még pedig a románok által. — Meg van az! — kiáltotta közbe Szucsú János dr.

Boksán Szevér dr. Utólag összeadták. Ha a románok úgy akarják becsülni Janku emlékét, mint a magyarok Kossuth Lajosét, akkor legalább az elvárható, hogy a szobrának alapját románok ne sikkasszák el. Ily kezelésre ő mint román ember, ő maga se bizná a szobor pénzét. Hozzájárul az állandó választmány javaslatához. (Helyeslés.)

Vásárhelyi László országgyűlési képviselő: Nem képzelte el, hogy ennek a javaslatnak indoklására föl kell majd szólani, s arra se volt elkészülve, hogy Kossuth Lajos neve mellett egy Jankuét fogják emlegetni. Minden magyar ember tudja, hogy ki volt Kossuth Lajos, mivel tartozik az ő emlékének; tartoznak a románok is, mert nekik is Kossuth Lajos adta a szabadságot. Olyan hangokat, a minő Pop megyebizottsági tag ajkáról elhangzottak, Arad vármegye gyűléstermében megjegyzés nélkül tűrni nem lehet. (Eljenzés.)

Szucsú János dr. Nem szólalt volna föl, ha Boksán Szevérnek szavai nem készítenék rá. Azt tartja, a lelkiismeretnek, a tisztességnek dolga, hogy valaki egy egész nemzetiség becsületébe vágó dolgokat mondjon. Boksán Szevér

azt állítja magáról, hogy ő román. Ő román emberről nem teheti föl, hogy egy hírlapi kacsa után elhiggye, hogy a Janku-szobor pénze el van sikkasztva, holott köztudomásu, hogy le van foglalva. Közzé volt téve Románia első bankja, két igazgatójának nyilatkozata, hogy a Janku pénz az ő intézetüknél le volt téve, ezek pedig Boksán Szevér kedvéért se fognak hazudni. A ki azt állítja, hogy a szobor alap el van sikkasztva, az vagy tudatlan, vagy rosszakaratu. Megköveteli a lovagias magyaroktól, hogy egy nemzetiség tisztességét érintő dologban ilyen nyilatkozatokat el ne fogadjanak.

Urbán Iván főispán kéri a szónokokat, hogy a terem méltóságához illően viseljék magukat.

— Boksán Szevér személyes kérdésben kér szót.

— Méltóztassanak a magán-ügyeket otthon elintézni. — felelte a főispán.

Pop C. István dr. Mint a Janku-szobor alap ügyvivője kijelenti, hogy ott egy krajcárt se sikkasztottak. De különben megtörtént a Magyarországon, hogy a csángó pénzeket el-sikkasztották.

Urbán Iván főispán: Méltóztassék a tárgyhoz ragaszkodni.

Pop C. István: de ezért senki nem vonatkoztatja ezt általánosan a magyarokra. (Közbekiáltások: Eláll!) Vásárhelyi László szavaira kijelenti, hogy nekik az ellenségeik véleménye szokott mérvadó lenni. Janku emlékét a magyarok is elismerték, a mire néhány szemelvényt őhajt fölolvadni. (Közbekiáltások: Nem kell! Nem vagyunk kíváncsiak rá!) A Magyar Hírlap ezt írta: Janku nevéhez nem tapad ártatlanok vére. Csak egy csatában 300 asszony és gyermek életét mentette meg. Boldog volt a magyar, a ki Janku kezeibe jutott. Ujra indítványozza, hogy a javaslat fölött térjenek napirendre, a míg a kormány a Janku-szobor alap pénzét nem bocsátja a gyűjtők rendelkezésére. (Zajos ellenmondások.)

A főispán ezt követően berekesztette a vitát. A tulnyomó többség, nyolc-tíz román tag kivételével, elfogadta az állandó választmány javaslatát.

Lefejezett holttest.

(Titokzatos gyilkosság a seprősi határban.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 1.

Titokzatos módon elkövetett gyilkosság ügyében folytatja a csendőrség Seprős környékén a nyomozást. A gyilkosság néhány nap előtt történhetett, s szinte csodálatos, hogy csak akkor vették észre, a mikor a holttest már oszlásnak indult. Borzalmas látvány volt ez a holttest: a szó szoros értelmében le volt fejezve.

Az esetről a következőket táviratozzák lapunknak:

Seprős község határában tegnap délután egy feloszlásnak indult férfi-hullát találtak. A holttest feje a törzstől el volt szakítva, s néhány lépésnyire feküdt attól.

Az esetről jelentést tettek a csendőrségnek. Mikor annak emberei a helyszínen megjelentek, az a valószínűség merült fel, hogy a hullát vadállatok tépték szét, miután az oszlásnak indult holttest nyakán nem lehetett gyilkos szerszám működésének nyomát határozottan fölismerni.

Az elhunyt zsebeit kikutatták. Egyik zsebében munkásigazolvány volt, a melyet Szaláczki Mihály névre a sátoralja-új helyi hatóság állított ki.

A holttestet, fejestül együtt még tegnap a halottasházba szállították, a hol Kovács Mi-

hály kisjenői aljárásbíró jelenlétében fölboncolták. A boncolás megállapította, hogy az idegen munkás gyilkosságnak lett az áldozata.

A boncolás eredménye alapján megindult a nyomozás a gyilkosok kiderítésére. Eddig kevés adat van a csendőrség kezében. Nincs kizárva, hogy a munkáson, a nála volt pár krajcárért, rablógyilkosságot követtek el; talán valamelyik társa, bosszúból, vagy egyéb indulat miatt ölte meg. Megnehezíti a vizsgálatot, hogy a meggyilkolt idegen, ezen a vidéken teljesen ismeretlen volt.

SPORT.

+ A Békéscsabai Torna-Egyesület augusztus hó 20-án rendezti országos tornaversenyét, mely iránt országszerte nagy az érdeklődés. A versenyszámok 5 aranyérem és 7 tiszteletdíjjal vannak dotálva, a 100 yardos síkfutást és a 3000 méteres kerékpárversenyt pedig értékes tiszteletdíjakkal jutalmazták. Az egylet eddigi egyszerűbb érmei helyett diszesebb kivitelű, művészi becsü érmeiket veretett, a tiszteletdíjak pedig ezüst tárgyakból állanak.

Egy karriér vége.

(A követelési attasé regénye.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 1.

A férfi sorsa a nő. Soha annyira be nem igazolódott ez a mondás, mint L. . . Rudolf-fal, egy rokonszenves fiatal emberrel szemben, a kit a minap tartóztatott le a hamburgi rendőrség család miatt.

Néhány évvel ezelőtt elegáns ifjú német arisztokrata tünt fel a pétervári előkelő társaságban. A német gavallér a nagykövetség egyik attaséja volt és úgy került az orosz fővárosba. Néhány hónap után már valóságos központja lett az orosz aranyifjúságnak. Kitűnő táncos volt, ötletes, szellemes ember és dehi szép férfi, a kit öccözve karoltak fel az udvari társaság szépséges asszonyai. Kalandjairól egész kis irodalom telnék. Husznál több párbaja volt három év alatt s valamennyit asszonyért vívta.

Két évvel ezelőtt a lapokba is belekerült az a híressé vált eset, hogy az orosz főnemesesség egyik szép asszonyát megszőktette egy idegen követség attaséja. Az eset hőseinek csak a kezdőbetűit árulta el az indiszkreció, a mely hűen beszámolt arról, hogy a bűnös pár a Riviera napsütötte örök tavaszába menekült az üldöző férj elől s Nizzában fejedelmi költekezéssel keltettek feltűnést.

A mikor az orosz főúr megtudta hollétüket, utánuk utazott. De L. . . Rudolf még idejekorán tovább állott kedvesével. Calaisban érte utól őket a férj s ott véres pisztolypárbajjal intézték el az ellentétet. A párbajban az orosz gróf sebesült meg, jobb karját zúzta össze az attasé golyója. És a mikor a sebesültet aléltan szállították a hoteljébe, a bűnös pár ismét megszőkött.

Hónapokig nem hallatszott róluk hír; akkor aztán váratlan fordulat állott be. Londonból távirat érkezett a német kormányhoz, a melyben arról értesítették, hogy egy alattvalója, L. . . Rudolf volt követelési attasé revolverrel megtámadta M. bárót, mert kedvesét megszőktette tőle. Az attasé kedvese X. orosz grófnő volt, a ki, miután tönkretette a fiatal német arisztokratát, elpártolt tőle. L. Rudolf a bűnös szerelem mézes hónapjaiban minden vagyonát eltékozolta s Londonban annyi adósságot csinált, hogy onnan el kellett menekülnie. A családja megtámadta, barátai is elfordultak tőle s miután egy ideig Párisban szélhámoskodott, visszatért a hazájába. Hamburgban telepedett le s a még mindig elegáns ifjunak sikerült magát egy család

bizalmába behizelegnie. K. . . kereskedelmi tanácsos házában csakhamar testvérként szerették az ifju urat, a ki K. . . barátságának a révén mindenfelé kölcsönöket vett fel a nevében.

A napokban sült ki a turpisság s K. . . kérelmére az egykori gazdag ifjut letartóztaták csalás miatt.

Egy elzúllott urinő a fogházban

(Az aradi rendőrség szennelőlója.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 1.

Az utóbbi időben rengeteg szennyet kavart fel az események forgatagja. Minden zsánerü bűnök szagával van teli a levegő, melytől a társadalom elfintorítja az orrát. A lapok is ilyen kotrási munkát végeznek, s a hatóságok meg kénytelen előszeretettel avatkozni bele a szennyes világ titkaiba. Vajon csak divat ez is, vagy pedig odáig jutottunk, hogy kicsordult az a bizonyos pohár, melynek nagyon zavaros ezuttal a tartalma.

A leánykereskedők felszaporodása, a gyermek-lányok elcsábítása, a fővárosi iskolák gyalázatai, egy igazgató-tanító bűne, az a világraszóló botrány, melyben egy magas név szerepel, mind itt kavarnak most a levegőben. Természetesen Budapest vezet, de jut a vidéknek is elég. Arad sem marad hátrul egy némely dologban, s a rendőrségnek rengeteg dolga van ilyen csunya ügyekkel.

(Urinő a fogdában.)

Az aradi rendőrség fogdájában *tizenhárom éves leány* van elzárva meg nem engedett üzelmek miatt. Ma aztán bekerült oda egy *tizenhárom éves leány* is, s utána egy *urias formájú asszony*, aki néhány év előtt még tényleg urinő volt, *egy jómódu aradi kereskedő felesége*.

M. Gy.-né a mélyre süllyedt asszony neve. Férjétől, aki egy közeli városban lakik, elváltan él már évek óta. A férje még nem régen nagyonos ember volt s Aradon tartózkodott. A nő, ki erős, barna asszony, aradi születésű. Körülbelül egy év előtt került, hossza távollét után Aradra. Itt teljesen feslett életet élt, s megbotránkozást keltett mindazokban, kik előbb ismerték.

Az ily nemű süllyedés legalsó fokára jutott már s a rendőrség nem nézhette tovább beavatkozás nélkül életmódját. Egyben fölmerült ellene olyan gyanu is, mely szigorubb megtorlást igényel, ha beigazolódik.

(M.-né elzárása.)

Mindezek alapján Berecz Ferenc alkaptány, kihágási bíró mára megidézte. M.-né nagyon megijedt az idézésre s elhíresztelte, hogy elutazott. Tényleg azonban itt bujkált Aradon. A kihágási bíró kerestette, de nem találták. Végre este hat órakor Schreier Sándor pincér, ki tudta, hogy a rendőrség keresi az asszonyt, találkozott vele a Baross-park mögött. Jelentést tett a rendőrségnek, honnan *Böszörményi fogda-felügyelő* ment az asszonyhoz, azzal, hogy ha nem jelenik meg önként a kihágási bíró előtt, elővezeti. M.-né a felszólításnak engedett és feltűnés nélkül a városházára ment.

Berecz Ferenc alkaptány majdnem estig folytatta a kihallgatást. Több tanut is megidézett. A kihallgatás oda vezetett, hogy Berecz az asszonyt meg nem engedett üzelméért *két napi elzárásra ítélte*.

M.-né, ki elegáns ruhában, kalaposan állott az alkaptány előtt, kénytelen volt a fogda-felügyelő és a kulcsosrendőr kíséretében a fogdába térni. Az egykor kényelemben élt uri

asszony lement a lépcsőkön a sötét pince helyiségbe az elzúllott csavargók, ronda nők lakóhelyére. A dolgot nem vette tragikusan, hanem kacérkodva beszélt a rendőrökkel.

(Kis leányok hűben.)

Ugyancsak ma elzártak a fogházba egy *tizenhárom éves kis leányt* is.

A leány egy városi segélyezett özvegynek gyermeke. Alapos a gyanu, hogy vele közönséges üzletet folytattak s itt M.-né neve is szerepel játszik a dologban. Kihallgatta a bíró erre nézve, de mindent tagad. A vizsgálat erre vonatkozólag folyik. Több ismert uriember neve is szerepel a dologban, melynek bolygatása sok csunya ügyet hoz napvilágra.

A ma lezárt kis leányon kívül *még kettő* kerül hasonló okból a rendőrség elé.

Az ehhez hasonló eseteket megütközéssel tárgyalják napok óta a városban. A szegényebb néposztályban nagyon el vannak keseredve. Hir szerint nagyobb mozgalom készül a kisgyermek elcsábítása miatt. *Az aradi szociáldemokrata pártból* indult ki az elhatározás, hogy ez ügyben *népgyűlést* tartanak.

TANÜGY.

(—) Az aradvárosi felső kereskedelmi iskolában az idegen nyelvi (német és francia) és egyéb szűnidei póttanfolyamok megkezdődtek. Jelelkezhetni az intézet igazgatóságánál.

A községi kölcsönök Aradmegyében.

(Az alispán előterjesztése.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 1.

A községi közigazgatásnak egy érdekes kérdése körül kletkezett kis vita Aradvármegye rendkívüli közgyűlésén. Az alispán előterjesztést tett az iránt, hogy a községi alapokból adandó kölcsönök *csakis telekkönyvi betáblázás* mellett legyenek adhatók. Erre az adott okot, hogy a multban ilyen kölcsönök könnyelmű, vagy egyesesen vétkes megszavazása folytán egyes községeket tetemes kár ért. Az új intézkedés azonban azzal a hátránnyal jár, hogy a kisebb 50—100 koronás kölcsönt kérőknek a telekkönyvi betáblázás igen sokba kerül, úgy hogy azok eztán a községi kölcsönöket nem is vehetik igénybe.

Az alispán előterjesztése ellen Oláh Árpád kisperégi jegyző szolt ellen. Helyeselné az előterjesztést, ha az nem általánosságban szólna, hanem például a 400 forinton felül való összegeknél. Azonban a kölcsönök legnagyobb része 50—100 forintos, a melyre két jótállót adtak; ezeknek a betáblázás majdnem ugyanannyiba kerül. Ennélfogva ezek a községi kölcsönök nem fordulhatnak. Most szabadítottuk ki a kis embereket az *uzsorások* kezéből; ne kergessük azokhoz vissza.

Schill József főjegyző vette védelmébe az előterjesztést. Az alispán javaslatának az az intenciója, hogy a község vagyonának *minden krajcárja biztosítva legyen*. Voltak esetek, hogy nem 50 és 100, hanem *ezer- és ezer koronája vezett el egyes községeknél* az ily kölcsönök miatt. Ezt pedig nem szabad megengedni. Ajánlja az alispán javaslatát elfogadásra.

Urbán Iván főispán szoltál föl a javaslat védelmére. Az előterjesztést — ugymond — már az állandó választmány alapos megfontolás tárgyává tette. Tény az, hogy ez az intézkedés azokra, a kik a kölcsönöket igénybe akarják venni, megterhelést jelent. Azonban a telekkönyvi biztosítást magasabb érdekek parancsolják. Megengedi, hogy a községi jegyzők nagyobb része lelkiismeretesen vigyáz a

község pénztárára, mindazonáltal a község vagyonának mindig, feltétlenül biztosítva kell lenni.

A főispán ezután szavazásra bocsátotta a kérdést. A nagy többség elfogadta az előterjesztést; ellene csak *nyolcan*, többnyire községi jegyzők, szavaztak.

HIREK.

Az aradi Kossuth-ünnep.

— A függetlenségi-párt értekezlete. —

Arad, augusztus 1.

Kossuth Lajos születésének századik évfordulóját készül megünnepelni az ország. Arad városa részt kér ebből az ünneplésből s emlékezetessé igyekszik tenni e napot.

Az *aradi függetlenségi és 48-as párt* végrehajtó bizottsága ma délután tartott ülésén a Kossuth-ünnepel foglalkozott. Müller Károly pártelnök terjesztette elő az ügyet s javaslatára kimondta a bizottság, hogy a város ünnepélyén részt fog venni s testületileg képviselteti magát.

Elhatározta e mellett a végrehajtó bizottság, hogy a város ünnepének keretén kívül, külön is megüli az évfordulót, még pedig úgy, hogy a népet is belevonja ebbe. Valószínűleg nagyszabásu *nepmulatságot* rendez a párt a Csála-erdő előtti mezőn, szabad ég alatt Lesz ott ökörsütés, borkiosztás s különféle látványosságok.

A végrehajtó bizottság, mai üléséből kifolyólag, felhívja a függetlenségi és 48-as pártot, hogy járuljon a határozathoz s lelkesedéssel vegyen részt a rendezés munkájában.

Azt hisszük, a függetlenségi és 48-as pártot Arad egész közönsége támogatni fogja a nagyszabásu ünnepély rendezésében.

Adatok Bánffy Dezső bukásához.

— Bessenyei Ferenc cikke. —

Arad, augusztus 1.

Nevezetes politikai memoárok közlését kezdte meg, a mint fővárosi tudósítónk táviratozza, a *Magyar Szó*.

Az említett lap ma este megjelent számában Bessenyei Ferenc, volt országgyűlési képviselő naplójegyzetei nyomán hosszabb cikket tesz közzé. Bessenyei cikkének ez a címe: *Az első lökés Bánffy báró megbuktatásához*.

A cikk szerzője elmondja, hogy nézete szerint a *pozsonyi Mária-Terézia szobor* leleplezési ünnepélyének kérdése fölött lefolyt parlamenti vita adta az első lökést Bánffy bukásához. Ekkor kezdődött meg a feszült viszony *Bánffy Dezső báró és Szilágyi Dezső* között, a ki, mint Pozsony város országgyűlési képviselője, erősen érdekelve volt ebben a dologban. Ezt a feszült viszonyt az ellenzék a legnagyobb mértékben igyekezett kihasználni, mivel ez időtől fogva Szilágyi Dezsőben látta a legerősebb támaszát ahhoz a tervhez, hogy Bánffy Dezső báró miniszterelnököt megbuktassa.

— A román király Bécsben. Bécsből táviratozzák: A román királyi pár holnap délután Bécsbe érkezik. Erzsébet román királyné még aznap tovább utazik *Wiedbe*, családi kastélyába. Károly román király másnap reggel *Ischl-be* utazik *Ferencz József* látogatására. A román király Bécsben kihallgatáson fogadja *Goluchovszky* Agenor közös külügyminisztert.

— A király Samassa érsekhez. *Bad-Kissingenből* táviratozzák: *Samassa* egri érsek, a ki tudvalevőleg Aachenben tartotta aranymiséjét, több napi ott tartózkodás után Kissingenbe visz-

szatérve csak ott vehette a király Ischlben július 28-án kelt és Kissingenbe táviratozott üdvözlését, melynek szövege a következő:

Öszinte örömmel üdvözlöm Önt áldozásának mai félszázados fordulójának alkalmából, szívemből kívánva, hogy közhasznú és fáradhatatlan tevékenységét az egyház és a haza javára még évek hosszú során át folytathassa. *Ferenc József*.

Ugyancsak Kissingenbe érkeztek *József főherceg* őfelségének és úgy külföldi, mint hazai előkelőségeknek nagyszámu táviratai.

— **Frigyes főherceg a Tátrában.** *Szepesváralja*-ról táviratozzák: *Münnich* Aurél országgyűlési képviselőt, mint a *Magyarországi Kárpátgyűlés* elnökét tegnap fogadta Alsó-Tátrafüreden *Frigyes* főherceg, a ki szívélyesen tárgyalgott a képviselővel, sajnálatát fejezve ki előtte, hogy az augusztus 3-án tartandó közgyűlésen nem jelenhet meg. A főherceg kijelentette, hogy igen jól érzi magát a Tátrában és ezentul minden évben ellátogat ide családjával együtt.

— **Jankó János dr. temetése.** Fővárosi tudósítónk táviratozza: *Jankó János* dr., a fiatalon elhunyt tudós holttestét a kerepesi temető halottas házában ravatalozták fel. A *Magyar Nemzeti Múzeum* hatalmas babérkoszorút tett le a ravatalra, amelynek nemzeti színű selyem szalagján ez áll:

Dr. Jankó Jánosnak, a Magyar Nemzeti Múzeum.

Koszorút küldött még a ravatalra a *Magyar Képrajzi Társaság*, a *Könyvtárak és Múzeumok Országos Főfelügyelősége*. Különösen föltűnést kelt a sok szebbnél-szebb koszoruk között az *Erdélyi Kárpát Egyesületé*, a melyet csupa fehér havasi gyopárból fontak; A koszorut *Hermann Antal* első alelnök hozta magával Erdélyből és ő tette le a ravatalra. A ravatalos házában egész délelőtt igen sok részvétlátogató fordult meg. A temetés délután négy órakor, nagy részvét mellett folyt le. Megjelentek a végtisztességen a Nemzeti Múzeum összes tisztviselői, élükön *Szalay Imre* miniszteri tanácsossal. *Wlassits Gyula* vallás- és közoktatásügyi minisztert *K. Lippich Elek* miniszteri osztálytanácsos, a kolozsvári tudomány egyetem *Richter Aladár* dr. egyetemi tanár képviselte.

— **Párisban fekvő beteg magyar író.** *Borosnyáni Nándor* író, több lap párisi levelezője és tárcaíró-munkatársa, mint lapunknak táviratozzák, több hét óta súlyos betegon fekszik egy párisi gyógyító intézetben, ahol életveszélyes operációt is kellett kiállania. Szerencsére most már túl van a veszélyen. Párisi írói és hírlapírói körök, valamint az ottani magyar egyesület tagjai élénk részvéttel viseltetnek a beteg magyar író sorsa iránt, a ki hazájától távol oly vigasztalan helyzetbe került. Ma még egészen bizonytalan, mikor hagyhatja el az ágyat.

— **Megsemmisített választások.** Aradmegye mai rendkívüli közgyűlése több községi tisztújítás fölött bíraskodott. A *Seprősen* megejtett bíróválasztást *Toma Péter* és társai felebbezésére megsemmisítették, mert a választást egy nappal később tartották meg, mint a hogy kitűzve volt. A *silinyai* bíróválasztást *Máris György* és társai etetés, itatás és megvesztegetés miatt támadták meg; miután azonban konkrét eseteket nem tudtak fölhozni, a felebbezést elutasították. Hasonló indokból utasította el a közgyűlés a *kurtakéri* községi tisztújítás ellen etetés és itatás címén beadott felebbezést. A *sikulai* bíróválasztást és az egész községi tisztújítást, miután azt törvényellenesen tüzték ki, megsemmisítették; a *szemlaki* bíróválasztás ellen beadott felebbezést, miután az abban felhozott vádak nem nyertek beigazolást, elutasították.

— **Rémhírek Konstantinápolyban.** *Konstantinápolyból* táviratozzák: Az egész városban rémhíreket terjesztenek a szultán félelméről és az ennek következtében történt letartóztatásokról. Ujból elterjedt az egyszer már megcáfolt hír, hogy a trónörökös, a szultán öcsét is letartóztatták.

— **Egy budapesti betegsegítő pénztár panamája.** Fővárosi tudósítónk táviratozza: Egyre nagyobb arányunak bizonyul az a sikkasztás, melyet a budapesti Általános Betegsegítő-Pénztárnál fölfedeztek. A szenzációs leleplezést tetőzi egy levél, melyet tegnap este az öngyilkossá lett *Ludvigh Ferenc* főpénztáros hagyatékában találtak. Ebben a levélben megdöbbenő vádak vannak a betegsegítő pénztár több főtisztviselője ellen. *Ludvigh Ferenc* nemcsak a hanyag és tisztességtelen kezelés ellen kelt ki, hanem azt is bevallja, hogy a pénztárban napirenden voltak évek óta a csalások, sikkasztások. A fontos és bizonyító levélnek ez a tartalma:

Szent Endre község tekintetes előljáróságának.

Kérem teljesítsék egy haldokló utolsó kívánságát. Első sorban kérem, hogy ne tegyék tönkre, ne hagyják el szegény ártatlan feleségemet, gyermekemet és nagyanyját. Mert — úgy legyen hozzám kegyes a jó Isten, nekem nincs részem a nagy bűnben. Kérem még, hogy legyenek itt, a hol meghalok s a régi szentendrei temetőben hantoljanak el.

Szerencsétlenségemnek *K. J., K. A. és S. főkönyvelő* az oka. Nem tudtam nekik elég pénzt adni. . . . *Ludvigh Ferenc.*

Az öngyilkos főpénztárost tegnap délután öt órakor temették el a kerepesi temetőben lévő családi sírhelyen. Minthogy a fönti levelet a temetési szertartás után találták meg, nem teljesíthették az öngyilkos utolsó kívánságát.

Az ügyben, mint a *Ludvigh* leveléből sejthető, még nagyon szenzációs fordulatok várhatók.

— **Az öngyilkos gyomai gyógyszerész.** *Sajósy Béla* dr. öngyilkosságáról pozitív értesülések szóltak már tegnap is, csupán az elágazó hírforrások tévelyegtek a körül, ha vajjon revolver, avagy mérég ölte meg az élte virágában levő gyógyszerészt. Ma Gyomárról írják lapunknak, hogy *Sajósy Béla* méreggel vetett véget életének. Hogy mi kergette a halálba, arról nem tud senki bizonyosat. Sokfélén beszél össze-vissza a fáma, de hát ezek a dolgok éppenséggel nem tartoznak a nyilvánosság elé. Levelezőnk azt írja még, hogy *Sajósy* előbb nejt akarta lelőni, az asszony azonban kiszabadította magát férje karjából és Szegedre utazott édes anyjához. Ez alatt követte el *Sajósy* az öngyilkosságát.

— **Falb jóslatai augusztusra.** *Falb Rudolf* augusztusra majdnem folytonos lecsapódásokat jósol, melyeket három részre oszt. Az első harmad vége felé esőzések és zivatarok várhatók. A második harmadban nagy szárazság lesz, de a kritikus napokon sok helyütt zivatart jósol. Az utolsó harmadban ismét esős lesz az időjárás. A hó végégen zivatarokat várhatunk. A hőmérséklet az egész hónapban normális és első felében alacsonyabb, mint a másodikban.

— **Árpádkori kardok a Balatonban.** *Sümegről* táviratozzák, hogy a múlt napokban érdekes magyar kardokat halásztak ki a Balatonból. A zalai parton kihalászott kard kétélű, hosszú, a végén korongalaku védővassal van ellátva; a somogyi parton kihalászott kard még érdekesebb, teljesen hibátlan példány, melyet zománcszerű réteggel vont be a Balaton iszaptalaja; a kard a keresztvason kívül fel- és lefelé hajló védővassal is el van látva. A zalai kard az első *Árpád-házi királyok* korából való, a somogyi oldalon lelt pedig még régebbi időből származik, s valószínűleg *Kupa* vezér somogyi ka-

nászokból állott seregének fegyverzetéből való. A kardokat szentmártoni *Darnay Kálmán* fedezte fel a múlt napokban balatoni utazása közben, s jelenleg az itteni *Darnay-muzeumban* vannak. Az érdekes kardokat az ősz folyamán lerajzolás végett Budapestre viszik.

— **A szegény ember és a professzor.** A *Székesfehérvár*-ban olvassuk ezt a rideg történetet: Egy bicskei szegény, de igen tisztességes és általánosan tisztelt kereskedő szembajban szenvedett. Kezelőorvosa kijelentette, hogy a szemet operálni kell, mert különben élete van veszélyeztetve. A szegény ember elhatározta tehát, hogy aláveti magát az operációnak és meg is szerezte az összeget, a melyről azt hitte, hogy elegendő lesz egy operáció költségeire. Elment Budapestre egy híres kórházi tanárhoz. A tanár megvizsgálta a páciensét és kijelentette, hogy a szemet el kell távolítani.

— El vagyok rá készülve, tanár ur, azzal a szándékkal jöttem.

— Az operációért fizet 100 frtot, a többi költségre nézve a kórház kezeléséért nyer információt.

— De könyörgöm, nagyságos uram, — mondja a beteg, — én csak ötven forint költségre vagyok elkészülve, több pénzem nincs, de azt sem tudom honnan teremtem, mert szegény vagyok s elég gondot okozott, míg ezt az összeget elő tudtam teremteni, legyen kegyes ötven forintért megoperálni.

— Tudja mit, tekintve, hogy szegény ember: megoperálok hetvenöt forintért, de azon alól nem tehetem. Menjen haza és szerezze meg a hiányzó összeget és ha az megvan, jöjjön ismét hozzám.

A beteg busan kifelé sompolygott a tanár rendelőszobájából és a betegségtől, fáradtságtól és gondtól megtörve haza érkezett. Azonnal lefeküdt és fel sem kelt többet. Özvegyet és nagyszámu családot hagyott hátra. — Kár, hogy e humanus profeszor ur nevét elhallgatja az idézett ujság.

— **Lázongó óra-munkások.** Fővárosi tudósítónk sürgönyzi: A Deák-tér 6. számú házában lakik *Filipsburg Vilmos* óratok-készítő, kit ma veszedelmes támadás ért. Vacsora közben, melynél családjával ült, tizenkét felfegyverkezett óramunkás rontott be hozzá. Fenyegetve felszólították, hogy azonnal távozzék Budapestről, mert itli nem türik meg. A munkások veszedelmes állásfoglalására, *Filipsburg* rendőrt kiáltott. Mire a rendőrök behatoltak a lakásba, nyolc munkás elmenekült, négyet azonban elfogtak. A munkások azért nem akarják túrni *Filipsburg*-get, mert a többi óras számos vevőjét magához hódította, ezzel kárt okozva nekik.

— **Beteg lovak a hetivásáron.** A mai aradi hetivásáron két takonykóros lovat fedeztek fel az állatorvosok. Egyik ló egy pécskai gazdái volt, a másik, melyet szintén vidékről hoztak be, egy aradié. A beteg állatokat délután lebunkózták. Az utóbbi időben gyakran akartak vidékről takonykóros lovakat becsempészni az aradi hetivásárra, de mindannyiszor rajta vették.

— **Eladták a buziási fürdőt.** Buziásról írják, lapunknak, hogy a buziási gyógyfürdőt, a melyet pár év előtt a közalapítványi uradalom eladott *Schottola Ernő*nek, tegnap *Schottola* örököseitől megvette a *Schwimmer*-család.

— **Öngyilkos ügyvéd.** *Molnár Jenő* dr. fiatal nagyváradi ügyvéd — mint sürgönyzik — ma szíven tette magát. A fiatal ember, ki *Markbreit Sándor* gazdag kereskedő fia, anyjának levelet hagyott hátra. A levélben azt mondja, hogy már régen foglalkozik az öngyilkosság tervével, s csupán az anyja iránti szeretet tartotta vissza. A lelkesmeretes ügyvéd valami telek-

könyvi hibát követett el, amiből száz korona kára származott. Azt hiszik, ez vitte az öngyilkosságra.

— **Csontváz a templom bontásánál.** Az aradi minorita templom bontási munkája ma egy csontvázat hozott felszínre nyugvó helyéből. A csontvázat a lebontott templom alapja mellett találták az Andrássy-tér felé eső részen. Valamikor a templomnak ez a fala beljebb állott, mint a most lebontott, s ahol a csontváz feküdt, az utca volt. Régi szokás szerint a templom mellé temettek, s ezt annyival inkább megtehették, mert az a környék akkor szabad térség volt, s csak később építették be. A csontváz alig egy méternyi mélységben feküdt a föld alatt. A koporsó annyira el volt korhadva, hogy teljesen szétmállott. A csontokat ládába rakták, s majd együtt temetik el azon emberi maradványokkal, melyek a templom kriptájában fekszenek.

— **Az aradi vár rabja.** Most ment el az aradi hadbírósról Szegedre a katonai ítélet Tary József szegedi vadórnak arról, hogy a Piroska leánya, az öt hónapos menyecske gyilkosát, Tatár Mihály 46-os bakát, a ki a feleségét is nyomorékká sebesítette meg, husz évi fegyházra ítélte a legfelsőbb haditörvényszék. De nemcsak azt mondja az ítélet, hogy Tatár Mihály, a gyilkos katona 20 esztendei nehéz rabságot ül az aradi várban, Piros életéért, hanem azt is, hogy a családnak kárpótlás is jár. A fiatal asszony életéért nem adhatnak semmit, csak rabsággal szenved ezért a gyilkos, de az öreg Tarynének élete fogytáig havi 30 korona tartásdíjat ítél a hadbírósról. Még pedig a merénylő rab katona vagyonából. Hát egy ideig futja is majd abból, de nem sokáig, mert rámeleg néhány esztendő alatt Tatár Mihály vagyona. Érdekes ebben a szörnyű tragikus esetben az is, hogy időközben a meggyilkolt Tary Piros férje, Mészáros András, újra megházasodott.

— **Automobil a hadgyakorlatokon.** Sopron vidékén, Frigyes főherceg vezénylete alatt tartott gyakorlatokon kísérletet tettek automobillal. A vasuti zászlóalj egyik hadnagya a kísérletről ezt a jelentést terjesztette be: Egy Belgiumban készült automobil, a keleti különítmény törzsének rendelkezésére állott. A kocsis négyüléses volt: benzínmotorra 6 és fél lóerőt fejtett ki. A térszín, melyen a különítmény működött, általában igen kedvezőtlen volt automobilon nézve és a kipróbálható kocsit csak egyetlen egy uton járhatott. Részint a parancsnok közvetítésére használták a menetoszlop vége és ele között, részint a vezérkari főnök tett rajta szemrevételezési utakat. Átlagos sebessége 21 kilométer volt óránként; ez az eredmény jónak mondható, ha tekintetbe vesszük, hogy az ut igen rossz volt és hogy az automobillal gyakran az ut mellett elterülő földekre kellett kitérni és azokon haladni. A 10 gyakorlati nap alatt az éjjel-nappal mozgó jármű 1065 kilométernél nagyobb utat tett meg. De ezalatt 28-szor elakadt a gép hiányos szerkezete folytán, azonban mindig könnyen lehetett a bajon segíteni. A jelentés írója abbéli véleményének ad kifejezést, hogy a kísérletből, annak jelentéktelen volta dacára, az tűnt ki, hogy az automobil nem „gyermeki játékszer”, hogy hivatva van megfizethetetlen szolgáltatásra és hogy megbocsájtathatlan hiba volna, ha nem használnák a gyakorlatoknál. Az ősi gyakorlatoknál a kísérleteket nagyobb mértékben fogják folytatni és mindkét félt teherszállító automobillal fogják felszerelni az élelmszerek szállítására.

— **Életunt kereskedő.** Fővárosi tudósítónk táviratozza: A Rudas-fürdő egyik kabinjában ma reggel föbe lőtte magát Weisz Jakab budapesti születésű 67 éves volt kereskedő, mert teljesen elszegényedett és nem tudott megélni. A nyár-utca 5. számú házban volt éveken keresztül sajt és csemege üzlete. 1900-ban elvesztette a feleségét, ami teljesen megtörte. Rész-

ben a csapás, részben pedig a rossz anyagi viszonyok miatt beszüntette az üzletét és nővérehez özvegy Morgenstein Ignácnéhoz költözött a Csillag-utca 8. száma alá. Két év előtt ügynökösködéssel és gyümölcs adás-vétel közvetítésével foglalkozott. Azonban ez a keresetforrás is megszűnt és az egykor jómódu kereskedő nyomorba jutott. A sok sorscsapás megfosztotta önralmától és meghasonlott az élettel. Ma reggel azzal távozott hazulról, hogy csak este tér vissza. Atment a Rudas-fürdőbe, amelynek egyik kabinjában forgópisztolyal balhalántékon lőtte magát. A mentők ellátták az első segéllyel, azután a Rókus-kórházba szállították. Allapota életveszélyes.

— **Nagy bányakasztrófa.** Sidney-ből táviratozzák: A mount-keblai szénbányában, Vollongong mellett (Uj-Délvaes) borzasztó robbanás történt. Eddig 27 holttestet hoztak napvilágra. 149 embert megmentettek, de még több mint száz ember van a törmelék alatt. Igen csekély a remény, hogy ezeket megmenthetik. A bányá bejárata melletti épületek elpusztultak. A szénbánya egy része kigyuladt. Mikor a szerencsétlenség híre megérkezett, az új-délvaesi parlament elnapolta üléseit.

— **Ellopott leány.** Sucsa Gligor monyorói lakos tizenkét éves Lena nevű leánya múlt hó 30-án eltűnt. A községben egy öreg asszony járt, ki koldulással és kártyavetéssel foglalkozott. Az a gyanu, hogy ő csalta el a gyermeket. A kártyavető asszonyról úgy tudják Monyorón, hogy aradi, ezért a község átírt az aradi rendőrséghez az ügyben. A gyermek barna képű leány s paraszt pendelyben tűnt el. A kártyavetőnőnek ismertető jele, hogy bal szemével felfelé, a jobbal lefelé néz. Egyébként barna színű paraszt ruhát viselt.

— **Halál a vonaton.** Wagner József bélinci borbélymester 16 éves tanonca, Willand Péter, néhány nap előtt súlyosan megbetegedett. A mester minden kellemetlenségnek elejét veendő, tanoncát egy Wagner Katalin nevű asszony kíséretében tegnap felültette a vonatra és hazaküldeni Rudnán lakó szüleikhez. A fiú a vonaton kezdetben igen jól érezte magát, csak nagyon szomjazott. Kisérőnője ennél fogva a legközelebbi állomáson leszállt és egy üvegedényben vizet hozott a betegnek, a ki a temesvárgyárvárosi állomásig az edény egész tartalmát kiitta. Még most is jól érezte magát és elaludt. A Józsefvárosi állomáshoz érve, miután itt átszállniok kellett, az asszony költögetni kezdte a beteget — de hiába, az nem ébredt fel. Ekkor gyengéden megrázta a fiút, a ki az érintésre a földre esett. Csak most vette észre az asszony, hogy a gondjaira bízott fiú halott. Segélykiáltásaira gyorsan elősiettek az állomáson lévő mentők, kik a sikertelen életre ébresztési kísérlet után a halál beálltát konstatálták. Telefon útján értesítették az esetről a józsefvárosi rendőrkapitányságot, melynek részéről csakhamar megjelent a helyszínen Thierjung rendőrkapitány dr. Frank János kerületi orvos kíséretében, kiknek intézkedésére a holttestet a józsefvárosi temető halottas házába szállították és táviratilag értesítették a tragikus esetről az elhunyt Rudnán lakó szüleit. Miután a halál oka biztosan nem volt megállapítható, a holttestet ma délután felboncolják.

— **A könyre fakasztó cvikker.** Dr. Robert Joyce híres new-yorki szemorvos a következőket írja a „Medical Record”-ban: Aki orrcsüptőt hord és magát némiképp megfigyeli, tapasztalhatja, hogy a szeme gyakran könyezik. Ez annak a nyomásnak a következménye, melyet az orrcsüptő az orr mind a két oldalán kifejt. Ez a nyomás az alsó szemhéjat eredeti helyzetéből kitolja, miáltal annak kötszövetösszefüggését a szemgolyónak kötszövetével elveszti. Az alsó szemhéj és a szemgolyó közt így hézag támad, melyen át a külső levegő behatol a nyálkahártyákhoz, azok gyuladása jönnek és a szem működésében, különösen a köny-csatornában zavarok támadnak. Eltekintve, hogy ezáltal a szem külső képe

is rut lesz, a szem folyton könyezik. Dr. Joyce ezek után azt ajánlja, hogy a kinek orrcsüptőre van szüksége, olyat válasszon, mely az orrát nem nyomja össze nagyon, de minthogy vannak orrok, melyekre semmiféle formájú csüptő sem illik, legjobb ilyen esetben nem erőszakolni a dolgot, hanem csüptő helyett inkább szemüveget hordani.

— **Huszonkétéves dődőreganya.** Egy közel vidéki városból érdekes családi rokonságról kapunk tudósítást: egy hetvenkétéves iparos első feleségének a halála után elvett egy csinos huszonkétéves leányt, akitől több gyermeke született. A fiatal asszony édes anyja, aki hatvankilenc éves, szintén a házban él. A huszonkétéves asszonynak van azonban egy nyegyvennyolc éves mostoha fia, akinek szintén van lánya s ez huszonnégy éves. A huszonnégy éves nő férjénél van s anyja egy nyolc éves kis leánynak. A családban tehát a következő rokonsági viszony állapítható meg: A hetvenkétéves nő gyermeki szeretettel csüng hatvankilenc éves anyósán. A nyegyvennyolc éves mostoha fiú gyöngéden kéri ki huszonkétéves mostohájának anyai tanácsait, miközben szeretettel csokolgatja két-három éves mostoha leánytestvérkéit. A kicsinyek azonban mostoha nagynénjéi a mostoha fiú huszonnégy éves leányának, akinek nyolc éves leánya a huszonkétéves mostoha másodnagynéniként tiszteli. A mostoha fiú huszonnégy éves leánya a huszonkétéves fiatal anyját nagyanyjának nevezi, az ifjú asszony pedig dődőreganyai szeretettel csüng mostohaunokájának nyolc éves leánykáján.

— **Egy orosz Mathuzsálem.** Pétervári lapok jelentik, hogy Belgorod kerület Spasskaja nevű községben a minap egy száznegyven esztendő ember halt meg. Az illető egy koldusnak a fia volt s maga is koldulással kereste meg a kenyerét egész életében. Hosszas vándorlásai közben sohasem volt valódi utlevele, sőt nevét sem tudta, mert amikor megkérdezték tőle, hogy mi a neve, csak azt felelte, hogy abban az időben, amikor ő született, minden paraszt földesúrnak nevét használta. Minthogy azonban a nagyobb városokban mégis szüksége volt igazoló írásra, egyszerűen lopott ilyet s így történt, hogy hosszú életében vagy huszféle nevet viselt. — Kilencszer nősült életében s ha megunt a feleségét, egyszerűen elhagyta és más igazolvánnyal új életet kezdett. Sokszor megfordult Pétervárott is és visszaemlékezett arra az időre, amikor Pétervár százéves fővárosi jubileumát ünnepelték. Mindezt azt beszélt, hogy azért élt olyan sokáig, mert nem ismert szükségét, családot és gondot.

— **Baleset egy nyomdában.** Egyik aradi nyomdában Weldin Borbála gépkezelőnek keze belekerült a gépbe, mely a leány egyik ujja hegyét letépte. A rendőrség megindította a vizsgálatot.

— **Egy ókori Humbert-est.** Semmisen új az ég alatt, mondotta Rabbi Akiba és így természetesen, hogy a Humbert-estnek is volt már mása valamikor. Ezuttal, mint a Gaulois közli, Nero császárnak korába kell visszatekintenünk Krisztus után a 67-ik esztendőbe. Akkoriban megsüglék egy Antisztius Plautus nevű lovagnak, hogy elakarják konfiskálni a vagyonát. Plautus ur sem volt rest, sebtiben értesítette a vagyonát és éjszaka idején elvitette Rómából rab-szolgákkal. Azután hosszú utra ment hogy ez utjában ne nyugtalanítsák, azt a hirt terjesztette el, hogy kincseit egy ládába zárta, amelyet, ha utközben meghalna, Nero császárra hagy. Mikor aztán sehogy sem akart meghalni, kinyitották a ládát s a láda — üres volt. Később megtudták, hogy a nemes lovas egy szép világot vett a Boden tó partjain és unalmának ellüzése végett nagyon gyakran horgászott. Csak Nero halála után, Vespasianus uralkodása alatt tért vissza Rómába.

— **Idegcs köhögés.** Egy német orvos, dr. Funke értekezik a köhögésről és konstatálja, hogy van a köhögésnek egy fajtája, amelyet nem a tüdőben vagy lélegzőszervekben támadt változás idéz elő. Gyakran egyszerűen csak más szervek izgatása következtében, mint ugynevezett „reflexköhögés” nyilvánul, más esetekben, mint az idegesség, a neuraszténia következménye jelentkezik. Többnyire a hiányos vagy hibás lélekezés idézi elő ezt a köhögést.

A helyes lélekzótétel nagyfontosságú sok tüdőbetegnél és kívánatos, hogy az ilyen betegeket rendszeres lélekzógyakorlatokra szorítsák a tüdő megerősítésére. Epp így nagyon használ az idegesen köhögőknek, ha figyelmeztetik őket a hiányos lélekzésükre és kommandóra lélekzógyakorlatokat végeztetnek velük. Különösen akkor alkalmasak ezek a gyakorlatok, mikor a köhögő inger éppen előáll, míg az egyszerű figyelmeztetés, hogy a köhögő igyekezzék elfojtani a köhögést, az ellenkező eredményre vezet. A betegek csak annál inkább köhögnek aztán.

— Magyar név. Kiskoru Hacker Sámuel battonyai illetőségű ugyanottani lakos családi nevének „Holmos“-ra kért átváltoztatását a belügyminiszter megengedte.

— Katona-zene. Holnap, szombaton este 8 órától 11 óráig a Baross-parki kioszkban katonazene lesz.

— Legjobb minőségű cipőt ajánlja a nagyérdemű közönségnek Porter Vilmos Nagy Áruháza, a Szabadságtéren. Kiváló minőségű kézi-gyártmányok, minden egyes párért a nagy áruház elvállalja a felelősséget. Feltűnően könnyűek, a lábat nem kinezik, formájukat nem veszítik soha, e mellett rendkívül jutányosak. Tíz korona bevásárlásnál (még részlet bevásárlásnál is) minden vendő igénybe veheti a közkedvelt fényképkedvezményt, melynek értelmében egy életnagyságu ingyenfényképet ad sa ját arckép után, s c-upán a papírkéretért fizetendő három korona önköltség fejében.

— T. Üzletfeleink szíves tudomására hozzuk, hogy Révész Nándor könyv- és papírkereskedő urat (Szabadságtér 20. szám. Telefon 265.sz.) képviselőséggel ruháztuk fel, ki elfogad minden a nyomdánkat, valamint az Aradi Közlöny kiadóhivatalát érdeklő megbízásokat.

Napoleon visszatérése.

(De Reifet altábornagy memóriájából.)

Arad, augusztus 1.

Párisban most jelent meg vicomte de Reifet altábornagy *Emlékeint* című munkájának 3-ik kötete, mely számtalan érdekes adatot szolgáltat I. Napoleon történetéhez. A kötetnek egyik legérdekesebb része, a mely Napoleon visszatérését tárgyalja Elba szigetéről. Ebből a fejezetből közöljük a következőket:

1815. március 15-én Chappe, a táviratozás föltalálója, beállított báró Vitrolles dolgozó szobájába egy lepecsételt távirattal, s kérte a bárót, hogy adja át azt azonnal a királynak. Chappe igen izgatottnak látszott. Mintnogy kövér testalkatu ember volt és nagyon sietett, teljesen elállt a lélegzete s alig tudott egy szót kiejteni. A király, akinek akkoriban a karjában erős köszvényes fájdalmak voltak, alig tudta a táviratot fölbontani. Miután elolvasta annak tartalmát, egy ideig gondolatokba merülve nézett maga elé. Végre Vitrolleshez fordult:

— Tudja-e, hogy mi van ebben a táviratban?

— Nem, felség. Nem tudom.

— Megmondom önnek. A forradalom újból kitört. Bonaparte kikötött Provence partjain. Vigye azonnal ezt a táviratot a hadügyminiszterhez. Hadd jöjjön ide haladéktalanul.

Ebben a válságos helyzetben de Blacas, a király kedvence és bizalmas tanácsosa egy regegyesen hősies tanácsot adott.

— Ha én feleségednek volnék, azonnal kosiba ülnék és a páirekkel, a képviselőkkel s a kamara tagjaival együtt elibe mennék Bonapartenak s megparancsolnám neki, hogy azonnal forduljon vissza.

— Blacas! Blacas! . . . Kedves barátom! — szolt a király — te nagyon jó fiu vagy, de ez nem elég. Az embernek okosnak is kell lenni. Te már annyiszor csalódtál az életben, félek, hogy ismét illuzióknak engedél át magadat.

A király ezután megkérdezte, hogy Mos-

sieur (a fivérét) értesítették-e arról, hogy Napoleon kikötött.

— Sire! a királyi fenséget értesítettük róla. — Felelte Vitrolles.

— S mit szolt ő fensége?

— Semmit. A fenség elment délutáni istentiszteletre.

— Ah! . . .

Nem sokára ezután összeült a minisztertanács.

— Ne féljenek, uraim! — szolt Soult marsall, a kinek a loyaltását mindig kétségbe vonták. — Ne féljenek. Gondoskodtam én az ország védelméről. Meg vagyok róla győződve, hogy Bonaparte már megbánta örült vállalkozását. Semmi kétség, hogy nyolc nap alatt vége lesz mindennek.

A marsall előadta haditervét s a miniszterek csudálattal hallgatták a nagyszerű ideákat.

— Napiparancsot fogok intézni a francia hadsereghez s megmondom benne, hogy az excsászár örült dolgai teljesen elárulják jellemét. A mi katonáink nem állatok. Örömmel jelentem az uraknak, hogy Ney marsall parancsokra elhagyta coudreauxi birtokát és a bezanconi csapatok parancsnokságát veszi át. A marsall előzetesen ő fensége a Tuileriákban fogadja és Ney magának a királynak kezébe teszi le az esküjét.

Ney marsall másnap XVIII. Lajos tényleg fogadta. Ney fölötté izgatottan viselkedett s oly hévvel beszélt, hogy a király audiencia végével így szolt Duras herceghez:

— Nagyszerű ember! Kitűnően fogja megoldani a rábizott feladatot. Soha ennyi lelkesedést emberben nem láttam.

Március tizedikétől fogva egyre rosszabb híreket hoztak a csatatererekről. A katonák meghátráltak, a kapott parancsokat negligálják, sőt még vezéreik is elmenekültek. Tizenkettedikén mindenki tudta, hogy Soult hadügyminiszter Napoleonnal egyetért.

Március tizennegyedikén hire futott, hogy Ney harcba szállt Bonaparte-tal. A marsall összegyűjtötte csapatait s felszólította őket:

— A ki Napoleont akarja követni, hagyja el önként a táborunkat. Nem lesz bántódása.

Senki sem mozdult. Mindnyájan a királyért akartak meghalni.

— Fiuk — mondotta Ney — a ki Bonaparte-ot élve, vagy halva megkeríti, három milliót kap.

Három nappal később Ney átpártolt Napoleonhoz s a király, mikor megtudta, haragosan felkiáltott:

— A nyomorult! Nincs többé becsület!

A barátai menteni akarták őt.

— Meglátta a császárt s nem tudott többé uralkodni magán.

Március második felében a királyhü francia nemesség Belgiumba menekült. A király és udvara Genfben várta a dolgok folyását. Gyakran eljött hozzá Berry hercege, aki Alostban parancsnokolt s az emberek kíváncsian kérdezték:

— Mi dolga lehet a királynál?

A felelet ez volt:

Nem tudja, hogy itt van Oreiller Virginia a nagy Opera táncosnöje? A herceg örülden beleszeretett Virginiába. Szegény fiu, nem is sejti, hogy Virginia minden udvarlója szerencsétlen véget ért. Első barátját, aki tábornok volt, Lipszéban megölték . . .

1820. február tizenharmadikán Berry hercege elment a nagy Operába A szinpadon Virginia táncolt, őt pedig a nézőtérén orozva leszúrták.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ A kosaras asszony letartóztatása. Fővárosi tudósítónk táviratozza: *Flas* Teréz és *Ma-ur* Anna megrontóinak bűnségei már mind a hárman fogva vannak. Tegnap *Horvát* Lajosnét és *Horvát* Marit tartóztatta le a vizsgálóbíró hosszabb kihallgatás után, ma pedig a kosaras asszonyt, özv. *Fabián* Józsefnét csukatta le a vizsgálóbíró. Reggel fél tíz órára szállította be a rendőrség a vizsgálóbíró rendeletéből Fábiónét az Alkotmány-utcai fogházba. Alig, hogy belajstromozták a bűnös asszonyt lenn a fogház felvételi irodájában, máris felvezettette Karger vizsgálóbíró s közel egy óráig tartó kihallgatás után elrendelte ellene a vizsgálati fogságot. Mind a három letartóztatott asszony felebbezést jelentett be a vizsgálóbíró határozata ellen a törvényszék vádtanácsához.

NAPIREND.

Augusztus 2. Szombat. Róm. kath. naptár: Alfonz. — Protestáns naptár: Gusztáv. — Izraelita naptár: Sabbat, Mat. Mas. — Görög-keleti naptár (Julius 20.): Illés próféta. — A nap két 4 óra 24 perckor, nyugszik 7 óra 15 perckor. — A hold két 2 óra 44 perckor, nyugszik 5 óra 54 perckor.

Kölosay-könyvtár. Nyitva van hétfőn, szerdán és szombaton délelőtt 11 $\frac{1}{2}$ —12 $\frac{1}{2}$ óráig; kedden, csütörtökön és pénteken délután 1 $\frac{1}{2}$ —2 $\frac{1}{2}$ óráig; vasárnap és ünnepnapokon zárva. Helyiség: Erekye-muzeum helyisége mellett ülésterem.

Időjárás. A központi meteorológiai-intézetnek Aradra küldött táviratát szerint a mai napra a következő időjárás várható: Melegebb, nyugaton zivatarok.

Augusztus 2. Az eleki tanuló ifjuság táncmulatsága (Sarkadi vendéglő.)

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, augusztus 1.

Déltőzsde. A buzakinál nagy, a vételkedv gyöngye. Lanyha irányzat mellett 15,000 métermázsa került forgalomba, 10—15 fillérrel olcsóbb áron. Egyéb gabonanevek közül rozs és zab 5—10 fillérrel olcsóbb. Időjárás szép, meleg.

Zárlat 12 órakor:

Buza októberre	6.52—6.53
Buza 1903. áprilisa	6.88—6.89
Rozs októberre	5.62—5.63
Rozs 1903. áprilisa	5.93—5.94
Zab októberre	5.18—5.19
Zab 1903. áprilisa	5.43—5.44
Tengeri augusztusra	4.65—4.66
Tengeri 1903. májusra	4.91—4.92
Repce augusztusra	10.20—10.25

Zárlat 5 órakor:

Buza októberre	6.53—6.54
Buza 1903. áprilisa	6.88—6.89
Rozs októberre	5.63—5.64
Rozs 1903. áprilisa	5.93—5.94
Zab októberre	5.20—5.21
Zab 1903. áprilisa	—
Tengeri augusztusra	—
Tengeri 1903. májusra	4.92—4.93
Repce augusztusra	10.20—10.30

Zárlat 5 órakor:

	korona
Oszták hitelrészvény	684.25
Magyar hitelrészvény	722.25
Lezámitóbank részvény	466.50
Rima-Murányi vasmű részvény	400.—
Oszták-magyar államvasuti részvény 706.25	
Közuti vasut	630.—
Városi villamos vasut részvény	315.50

Szeszüzlet.

— Augusztus 1. —

Mai jegyzésein: Készárd nagyban nyers szesz 115 korona, kicsinyben 117 korona; finomított szesz nagyban 118 korona, kicsinyben 120 korona hordó nélkül, per 100 liter %, beleértve 70 korona fogyasztási adót. Száritott moslék 12'80—13.— korona mmásánként.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelem.

— Augusztus 1. —

Magyar elsőrendű: Öreg nehéz páronként 400 kilogrammon felül sulyban 103—5 fillérig, öreg közép páronként 300—400 kilogramm sulyban — fillérig, fiatal nehéz páronként 320 kilogrammon felül sulyban 112—4 fillérig, fiatal közép páronként 251—320 kilogramm sulyban 110—1 fillérig, fiatal könnyű páronként 250 kilogramm terjedő sulyban 108—9 fillérig.

Szerbiai: Nehéz páronként 260 kilogrammon felül sulyban 111—4 fillérig, közép páronként 240—260 kilogramm sulyban 110—2 fillérig, könnyű páronként 240 kilogramm terjedő sulyban 108—9 fillérig.

Még csak néhány katonazeneestély a Baross-kioszkban.

Ma szombaton, f. hó 2-án
este 8 órától kezdve
a Baross-Kioszkban
NAGY
katonai-hangverseny

tartatik válogatott műsorral.

Belépti-díj személyenként 30 fillér.

Kezdeté este 8 órakor.

Számos látogatást kér

teljes tisztelettel:

Nagy Lajos,
bérlet.

1284

Vasuti közlekedés.

— Érvényes 1902. évi május hó 1-től. —

ARADRÓL	ARADRA
Budapest felé indul:	Budapest felől érkezik:
Nagyváradra reggel 5.10	Személyvonat reggel 6.05
Gyorsvonat reggel 8.18	Személysz. tv. reggel 9.10
Személyvonat d. e. 11.20	Gyorsvonat délelőtt 11.51
Személysz. tv. d. u. 4.45	Személyvonat d. u. 3.32
Gyorsvonat délután 4.21	Gyorsvonat este 7.11
Személyvonat este 9.35	Szm. Szolnokról este 9.—
Erdély felé:	Erdély felől:
Személyvonat reggel 6.35	Soborsinról reggel 6.50
Gyorsvonat délután 12.11	Gyorsvonat reggel 8.08
Soborsinig délután 2.04	Személyvonat d. e. 10.50
Személyvonat d. u. 4.07	Radnáról délután 2.36
Radnára délután 6.35	Gyorsvonat délután 4.06
Gyorsvonat este 7.18	Személyvonat este 8.57
Temesvár felé:	Temesvár felől:
Személyvonat reggel 6.15	Vegyesvonat d. e. 10.43
Személyvonat d. e. 11.56	Személyvonat d. u. 3.44
Vegyesvonat délután 5.—	Személyvonat éjjel 10.59
Szeged felé:	Szeged felől:
Vegyesvonat reggel 7.10	Személyvonat reggel 8.35
Személyvonat d. u. 4.11	Vegyesvonat este 7.06
Brád felé:	Brád felől:
Személyvonat reggel 6.25	Gurahonczról szm. r. 8.03
Vegyesvonat d. u. 12.06	Vegyesvonat d. e. 11.—
Gurahonczig szm. du. 4.30	Személyvonat este 6.56

Május 1-től bezárólag szeptember 30-ig ünnep- és vasárnap, valamint a radnai búcsúnapokon jön Radnáról egy vegyesvonat este 8 óra 23 perckor.

REGÉNY-CSARNOK.

Hipnózis.

— Angol regény. —

Írta: Hardy I. D.

[40]

(Folytatás.)

— Azon az éjszakán, mely a Charcott Györgyről való beszélgetésre következett, Fitzallan orvos egész éjjel nem hunyta be a szemét; ébren ült az ágyában, szemeit komoran meresztette maga elé s a mint pirkadni kezdett a hajnal, csendesesen, hogy még alvó feleségét fel ne ébressze, sietve felöltözött és a tükör elé állt. Figyelmesen szemlélte a tükör üvegében arcvonásait, aztán megkönnyebülten sóhajtott fel s halkán susogta:

— Szegény Charcott György, hogy vízbe kellett fuladnod. Nos, ki tudja, mire volt jó, — fejezte be magánbeszélgetését undok mosolygással. — béke hamvaira, maradjon csak halott, ahelyett, hogy az embereket ijesztgesse gonosz tekintetű szemeivel!

Az eső sűrűn hullott alá az ólomzürke fellegekéből, midőn Fitzallan orvos, gummi köpenybe burkolódva, végighaladt a Quisisanavillából Merintonba vezető országúton. A merintoni „Három rózsza” fogadóban egy nő-betege volt, a fogadós leánya, a ki vitustáncban szenvedett. Az orvos kezelése alatt a baj gyorsan

javult, úgy, hogy a leányka boldog anyjának ma éppen azt akarta megmondani, hogy a további kezelés felesleges, a kicsike meggyógyult. Az asszony alig győzött hálálkodni s arra kérte az orvost, engedje meg, hogy férje kocsin vihesse haza, mert az idő rettenetes. Az orvos nagyon szívesen fogadta az ajánlatot s bement az étterembe, hogy míg befognak, megigyeék egy pohár sört.

Az étteremben két ur reggelizett; az orvos ugyanahhoz az asztalhoz ült le s csakhamar beszédbe keveredett az ismeretlenekkel. A háziszolga azonban hamarosan jelentette, hogy a kocsi előállt, mire az orvos felállt s kicserélte az idegenekkel névjegyét.

— Doktor Fitzallan — olvasta az egyik, kinek névjegyére O'Brien volt írva — emlékszik még ön Digby, a „Szirén” fedélzetén is utazott egy ilyen nevű hölgy, mikor Quebecbe mentünk.

— Az a feleségem volt — szölt az orvos mosolyogva, — az ősszel utazott Quebecbe a „Szirén”-en.

— Ab, igazán? — kiáltott O'Brien élénken, — milyen kicsiny a világ; különben szerencsét kívánok önnek orvos ur, Fitzallanné asszony bájos teremtés és énekével mindnyájunk bámulatát felkeltette.

— Meg a bátorságával is, — tette hozzá Digby, — a dolog azzal az őrült emberrel nem volt kicsinyesség s ha Percival ur idején a segítségére nem siet, nem tudom, mi történt volna. A fiatal Percival különben nagyszerű ember, ismeri ugy-e orvos ur?

— O természetesen; sőt több urat is ismerek, ki e nevet viseli, — felelt az orvos; arcának egyizma sem rándult meg, bár ez esetben nagyon érthető lett volna, ha meglepetést árukt volna el! — Ismerem például Percival Tamást, aki alacsony meglehetősen zömök termetű, fekete haja és szakállja van.

— Nem, nem az volt, — szölt O'Brien élénken, — az a fiatal ember, akiről én beszélek szökeháju, kis bapisszal. Szép, szimpatikus jelenség.

Igen, nagyon szimpatikus volt, — erősítgette a másik, — a haja inkább olyan aranyosbarnába játszó volt; a tartása feszes, urias! Szóval nagyszerű ember volt.

— Ab, most már tudom, melyik Percivalt gondolják, — felelt az orvos nyugodtan. — A feleségem beszélt az őrültnek arról a merénylőtérő, de csak futólagosan, nyilván azért, hogy aggságot ne szerezzen vele. Úgy látszik azonban, hogy a dolog mégis komolyabb volt.

— De az volt bizony, nagymértékben pedig! Fitzallanné asszony helyében minden más nő göröcsöket kap vagy elájul. Bámulta is mindenki nyugalmát!

— Nagyon örvendek uraim, hogy az önök révén megtudtam a közelebbi részleteket is — szölt Fitzallan lekötözöten. — A fiatal Percival is nagyon kisjelentőségűnek mondta a dolgot, nyilván azért, hogy elkerülje hálálkodásomat. Hála Istennek, hogy éppen a kellő időben ott volt.

— Valóban az nagy szerencse volt — szölt Digby komolyan.

— Nem tudom, nem tévedek-e, uraim, de lehetséges, hogy önök közül láttam valamelyiket Liverpoolban a Szirén fedélzetén — szölt az orvos élénken. — A feleségemet felkísértem a gőzösre s azt hiszem...

— Igen, igen, O'Brien Liverpoolban már a csalápjával együtt a fedélzetén volt — szölt Digby — míg én magam csak Mervilleben, Percival urral és még másik két urral szálltam a hajóra.

— Nekem is az volt a szándékom, hogy elkísérem a feleségemet Mervilleig — szölt Fitzallan orvos, — de fájdalom, nem lehetett úgy intézni a dolgomat, bármennyire szerettem volna is magam ajánlani feleségemet a hajón levő barátaink védelmébe.

— O, Percival ur a legelőzékenyebben gondoskodott Fitzallanné asszonyról, — nyugtatta meg Digby az orvost — persze ő nagysága aztán kamatostól visszaadta ezt neki, mikor az őrült kése sebet ejtett Percival uron. Az az ön-feláldozás, melylyel az ön kedves neje ápolta Percival urat, igazán megható volt; mindnyájan azt mondtuk, hogy Fitzallanné az első példaképe a jó betegápolónőnek.

(Folytatás következik.)

Hivatalos árfolyamok

a budapesti árt- és értéktőzsdén.

Budapest, augusztus 1.

Magyar aranyjárdék 4%	121.35
Magyar koronajárdék 4%	97.83
Magyar arany 4 1/2%	119.—
Magyar ezüst 4 1/2%	100.—
Magyar keleti vasút	119.—
Magyar földtehermentesítési kötvény	97.90
Magyar italmegváltási kötvény	100.—
Horvát-szlavon földtehermentesítési kötvény	97.50
Magyar nyeregeménysorsjegy kölcsön	205.—
Tiszaszabályozási és szegedi kölcsön	162.—
Osztrák papírjárdék	101.50
Osztrák járdék ezüst	101.50
Osztrák járdék arany	121.50
Koronajárdék	99.50
1860-iki államsorsjegyek	152.50
Osztrák-magyar bankkészevény	1595.—
Magyar hitelbankkészevény	714.—
Osztrák hitelbankkészevény	679.—
Osztrák-magyar államvasút	703.50
20 frankos arany (Napoleonkor)	19.05
Német birodalmi márka	117.—
London	239.65
Páris	95.20

A felelős szerkesztő távollétében a szerkesztésért felelős:

Vass Géza.

Reicher Béla a maga, úgy fia: Károly és neje szül. Laczay Iona, unokái: Lenke, Mártha, László és Ilonka, sógornői: öz. Zorád Jánosné szül. Kelecsényi Mária, öz. Csizterszky Jánosné szül. Kelecsényi Etelka, testvérei Reicher Czeczilia férj. Palágyi Károlyné, Reicher Ferencz és neje szül. Feldinger Gabriella, úgy Reicher Kálmán és neje szül. Paulovics Mária, ugyszinte sógora Palágyi Károly és ezek gyermekei, nemkülönbön számos rokon nevében is fájdalomdult kebellet tudatja, a forrón szeretett és felejthetetlen jó hitves, páratlan gondos édes anya, illetve nagyanya, anyós, testvér és rokon

REICHER BÉLÁNÉ

szül. KELECSÉNYI ILKÁNAK,

f. évi augusztus hó 1-én, hajnali 1 órakor, életének 72-ik és boldog házasságuk 53-ik évében, hosszas szenvedés és a haldoklók szentségének ájtatos felvétele után történt jobblétre szenderültét.

A boldogult drága halott földi maradványai augusztus hó 2-án, délután 4 órakor fognak Batthyányi utca 8 ik számú házból róm. kath. szertartás szerint be-szenteltetni és a felső temetőben levő családi sírkertben örök nyugalomra tétetni.

Az engesztelő szentmise-áldozat a boldogult lelki üdvéért augusztus 5-én, délelőtt 9 órakor fog a helybeli főt. Minorita atyák ideiglenes templomában (Kölcsey-utca) az egék Urának bemutatattatni.

Arad, 1902, augusztus 1.

Áldás és béke lengjen drága hamvai fölött!

Alólirottak mély fájdalommal jelentik minden rokon, ismerős és jóbarátok nevében is a felejthetetlen jó fiu, testvér, unoka és rokon

Martiny Ferencnek

1902. év július hó 31-én esti fél 11 órakor életének 10-ik tavaszán a mindenható rendelkezéséhez képest történt gyászos elhunytát.

A boldogultnak földi maradványai augusztus hó 2-án délután 5 órakor fognak Wesselényi-utca 40 ik számú házból a felső temetőben örök nyugalomra helyezettetni.

Arad, 1902. évi augusztus 1.

Nyugodjék csendesesen!

Martiny Károly és neje szül. Wancsek Vilma, szülei.	Martiny Gyula, testvére.
öz. Frank Károlyné szül. Martiny Katalin,	Martiny Károly és neje szül. Pavicsics Teréz,
öz. Wagner Józsefné szül. Martiny Anna, nagynénjei.	öz. Prohászka Károlyné szül. Martiny Franokka, nagyszülői.

TELEFON 438

Legnagyobb választék
arany, ezüst és ékszer-
tárgyakban.

Alkalmi vételek és eladások.

DEUTSCH IZIDOR

órás és ékszerész 42

ARAD, TEMPLOM-UTCZA

Minorita-palota.

Zálogcédulák,

arany és ezüsttárgyak készpénz
fizetés mellett a legmagasabb
árban megvétetnek, vagy be-
cseréltetnek.

Méltányos árak
mellett
SZÉP

Báli meghívók.

Tánczrendek!

Levélpapírok!

Borítékok!

Névjegyek!

Gyászjelentések!

Számlák!

Falragaszok!

és minden egyéb

NYOMTATVÁNYOK

készítetnek
a legnagyobb
választékban

Aradi nyomda részvény-
társaságnál.

Hölgyeknek és Uraknak

egyaránt ajánlható az általam készített „Contre Son” korpa elleni fejmosó, mely a legtisztább anyagokból van összeállítva.

Hogy az egészségre nem káros anyagokat tartalmaz, igazolja egy budapesti kir. ker. törvényszéki hites vegyész, valamint a zürichi nemzetközi vegyintézet bizonyítványa.

Ezen fejmosó rendszer használata megszünteti a fejkorpa képződést, a hajnak selyemszerű finomságot és igen szép fényt ad.

Nem állítom, hogy hajnövesztő, hanem az által, hogy a fejbőr tiszta és korpa mentes, a hajhullást enyhíti.

Ezen fejmosó minden esetben a legnagyobb sikerrel lett használva, mit számtalan egyénnel tudok igazolni.

Kitűnő hatásánál fogva számtalan esetben ajánlva lett dr. Tisch Mór Arad város tb. főorvosa által.

Gyors száradása által a legérzékenyebb fejen is használható.

Egy üveg ára 65 krajczár.

A n. é. közönség becses bizalmát kérve, maradtam kiváló tisztelettel

TURÓCZY ELEK

fodrász

1735

Arad, Andrassy-tér 18. Salacz-utcai rész!

Magy. kir. Államvasutak.

78174—1902. sz.-hoz.

Pályázati hirdetmény.

Alulírott igazgatóság a magy. királyi államvasutak műhelyeiben 1903. évben, esetleg 1904. és 1905. években szükséges kenőpárnák és paszománycikkék szállítására ezennel nyilvános pályázathirdet.

A pályázat tárgyát képező anyagokat feltüntető ajánlati űrlap, valamint a szállításra vonatkozó és az ajánlattételnél kötelező részletes módozatokat tartalmazó ajánlati felhívás valamennyi hazai kereskedelmi és iparkamaránál megtekinthető és az alulírott igazgatóság anyag- és leltárbeszerzési szakosztályánál (Budapest, VI. Andrassy-ut 73. sz. II. emelet, 46. ajtószám) díjtalanul kapható.

Az előírt módon kiállított, ivenkint egy koronás magy. kir. okmánybélyeggel ellátott ajánlatok, a 60 filléres magy. kir. okmánybélyeggel ellátott és aláírt ajánlati felhívással együtt lepecsételve legkésőbb folyó évi augusztus hó 5-én déli 12 óráig a fentemlített szakosztályánál benyújtandók, vagy posta útján odaküldendők. Az ajánlat borítéka e felirattal látandó el:

„Ajánlat 78174—902. számhoz.

Bánatpénz gyanánt az ajánlandó cikkek értékének 5%-ka legkésőbbben folyó évi augusztus hó 4-ének déli 12 órájáig a m. kir. államvasutak budapesti főpénztáránál akár készpénzbe, akár állami letétekre alkalmas értékpapírokban leteendő.

Bánatpénz nélküli és később benyújtott ajánlatok, valamint az olyanok, melyek nem az előírt módon tételnek, vagy a melyek az aláírandó ajánlati felhívás nélkül nyujtatnak be, figyelembe nem fognak vétetni.

Budapest, 1902. évi július hó.

Az igazgatóság.

(Utányomás nem díjaztunk.)

A magy. kir. Államv. igazgatósága.

68962—1902. szám.

Pályázati hirdetmény.

Alulírott igazgatóság a m. kir. államvasutak menetjegy-nyomdájában, illetve műhelyeiben 1903. évben, esetleg 1904. és 1905. években szükséges festett, hasított birkabőrök, alátét bőrkarikák, bőrpórtárcsák, valamint a Westinghouse-félek tömítéséhez való bőrtárcsák szállítására ezennel nyilvános pályázatot hirdet.

A pályázat tárgyát képező anyagokat feltüntető ajánlati űrlap, valamint a szállításra vonatkozó és az ajánlattételnél kötelező részletes módozatokat tartalmazó ajánlati felhívás valamennyi haza kereskedelmi és iparkamaránál megtekinthető és az alulírott igazgatóság anyag- és leltárbeszerzési szakosztályánál (Budapest, VI. Andrassy ut 73. sz. II. em. 46. ajtószám) díjtalanul kapható.

Az előírt módon kiállított, ivenkint egy koronás m. kir. ok 60 filléres okmánybélyeggel ellátott és aláírt ajánlati felhívással együtt lepecsételve legkésőbbben folyó évi augusztus hó 12-ének déli 12 órájáig a fentemlített szakosztályánál benyújtandók vagy posta útján odaküldendők.

Az ajánlat borítéka e felirattal látandó el: „Ajánlat 68962—902. számhoz.”

Bánatpénz gyanánt az ajánlandó cikkek értékének 5 százaléka legkésőbbben folyó évi augusztus hó 11-ének déli 12 órájáig a magy. kir. államvasutak budapesti főpénztáránál, akár készpénzben, akár állami letétekre alkalmas értékpapírokban leteendő.

Bánatpénz nélküli és később benyújtott ajánlatok, valamint az olyanok, melyek nem az előírt módon tételnek, vagy a melyek az aláírandó ajánlati felhívás nélkül nyujtatnak be, figyelembe nem fognak vétetni.

Budapest, 1902. év július hó.

Az igazgatóság.

(Utányomás nem díjaztunk.)

Magy. kir. Államv. budapest-jobbparti
üzletvezetősége.

24628—1902. II. sz.

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak Szabadka állomásán az állomási vendéglő üzemeltetése 1903. évi január hó 1-étől számított 3 évi időtartamra, azaz 1905. évi december hó 31-ig leendő bérbeadása iránt ezennel nyilvános ajánlati tárgyalás hirdetünk.

Az 1 korona bélyeggel és „Ajánlat a m. kir. államvasutak Szabadka állomásán levő vendéglő üzletnek bérbevételére a 24628 számhoz” felirattal ellátott, borítékba zárt és lepecsételt, nemkülönbben a kellő okmányokkal (iparengedély és erkölcsi bizonyítvány) felszerelt ajánlatok 1902. évi augusztus hó 14-ének déli 12 órájáig a m. kir. államvasutak budapest-jobbparti üzletvezetőség titkári hivatalánál (Budapest, Külső kerepesi-ut 8 ház) posta útján tértivevény mellett nyujtandók be.

Bánatpénz fejében pedig 600 azaz hatszáz korona készpénzben vagy állami letétre alkalmas értékpapírokban nevezett üzletvezetőség gyűjtőpénztáránál 1902 évi augusztus hó 13-ának déli 12 órájáig leteendő.

Értékpapírok a budapesti, illetőleg a bécsi tőzsdén legutóbb jegyzett, tizennygy napnál nem régiebb árfolyam szerinti értékben, de legfeljebb csak névértékben fognak számíttatni.

Szóban lévő vendéglő bérletére vonatkozó feltételek ezen üzletvezetőség forgalmi osztályában (Budapest Külső Kerepesi-ut 8 ház I. emelet 33. ajtó) vagy a budapest jobbparti, (keleti pályaudvar) győri és szabadkai forgalmi főnökségnél a hivatalos órák alatt megtekinthetők, miért is ajánlattevőkről feltételezzük, hogy a feltételeket ismerik és azokat magukra nézve egész terjedelmükben kötelezőknek elfogadják.

A feltételektől eltérő vagy a kitűzött határidőn túl érkezett ajánlatok nem fognak figyelembe vétetni.

A m. kir. államvasutak fenntartják maguknak a jogot, hogy az ajánlattevők közül, tekintet nélkül a felajánlott bérre, tetszésük szerint szabadon választhassanak.

Megjegyezzük végre, hogy a vendéglő, lakásul szolgáló 6 szoba, konyha és a hozzátartozó mellék-helyiségeket, valamint az I. és II. oszt. éttermeket és ezeknek tartozékait bérllő saját költségén tartozik fűteni és világítani, a míg a III ad osztályu ét- és váróterem fűtése és világítása fele részben bérbeadó vasut, fele részben pedig bérllő által fog eszközöltetni.

Budapest, 1902. július hó 3-án.

Az üzletvezetőség.

(Utányomás nem díjaztunk.)

Apró hirdetések.

Minden kihirdetés beiktatása leg-
alább egy koronába kerül és 20 szó
lehet, minden további szó 4 fillérbe,
vastagabb betűkből 8 fillérbe kerül. A
kis hirdetések előre fizetendők. Ar-

tesztéseket a kiadóhivatal ad; levé-
beni kérdéseket a válasza való köl-
tyeg melléklendő. Telefon értesítések
nem ad a kiadóhivatal.

Udvari lakás kiadó.

Bővebbet 1846

Bing Edénél,
József főherceg-ut 5. sz. alatt.

Eladó ház.

Az Ilona-utcza 2. számú

15 évig adómentes

új ház,

mely jól jövedelmez, szép ud-
var és kert hozzá,

kedvező vételár mellett

szabad kézből

olcsó áron eladó.

Bővebbet ugyanott a háztu-
lajdonosnál. 1313

3219—1902. tkvi sz.

Árverési hirdetmény kivonat.

A pécskai kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy pécskai hengerműma-
lom Eliás és Schreiber végrehajta-
tónak, Molnár András ó pécskai
végr-hajtást szenvedő elleni 42
korona 44 fillér tőkekövetelés és
járulékal iránti végrehajtási ügyé-
ben az aradi kir. törvényszék, a
pécskai kir. járásbíró területén
lévő, Ó Pécska községben fekvő, az
ó-pécskai 1057 sz. tjkvben A. I. 1.
sorsz. a. ingatlanra 812 koronában
az árverést ezennel megállapított ki-
kiáltási árban elrendelte és hogy
a fennebb megjelölt ingatlan az
1902. évi szeptember hó 10 ik napján
dél előtt 9 órakor ennél a telekköny-
vi hatóságnál megtartandó nyilván-
os árverésen a megállapított kiki-
áltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoz-
nak az ingatlan becsárának 10% át,
vagyis 81 kor. 20 fillért készpénz-
ben, vagy az 1881. évi LX-ik törv.-
cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal
számított és az 1881. évi november
hó 1-én 3333. sz. a. kelt igaz-
ságügyminiszeri rendelet 8. §-ában
kijelölt óvadékképes értékpapirban
a kiküldött kezéhez letenni, avagy
az 1881. LX. tcz. 170. §-a értelmé-
ben a banatpénznek a bíróságnál
előleges elhelyezéséről kiállított
szabályszerű elismervényt átszol-
gáltatni.

Kelt Pécskán, a kir. járásbíró-
ság, mint telekkönyvi hatóságnál
1902. évi június hó 27-ik napján.

Dr. Jakó,
kir. albiró.

Kereskedelmi

tanfolyamot végzett, német uri leány
irodai alkalmazást keres. Megke-
reséseket „W. 15.” alatt továbbit a
kiadóhivatal. 1339

Házasság.

Nagyobb vidéki városban előkelő
állású 30 éves izr. fiatal ember
4800 korona fizetéssel nősülni óhajt.
20—30000 forint hozomány szük-
séges. Fényképpel és teljes czim-
mel ellátott ajánlatokat „Házasság”
jeligével a kiadóhivatalba kérek.
Discretio becsületszó. 1518

MÁRIA-RADNAI GYOMORCSEPPEK.

Gyomorgörcs, gyomorfájás, erős gyomorhurut és étvágytalanság ellen biztos szer.
Egy üveg ára 80 fillér.

M.-Radnai vértisztító és fájdalom nélküli hashajtó labdacok.
Egy doboz ára 60 fillér.

M.-radnai lábizzadás elleni kenőcs.

Kipróbált hatása, egy tégely használata elegendő. — Egy tégely ára 1 kor.

Kossuth-féle M.-radnai Gyöngyvirág-Creme.

Ápolja, szépíti és finomítja az arcbőrt, eltávolít májfoltot, szeplőt pattanásot,
kötőanyagot és az arcnak báj és üdöséget kölcsönöz.

Kis tégely 1 korona. — Nagy tégely 2 korona.

M.-radnai gyomorerősítő tea.

Egy csomag ára 1 kor. 20 fill.

Mária-radnai hajsesztia biztos szer hajhullás és fejkorpa ellen kitűnő hajápoló szer.
1 üveg ára 2 korona.

Kitűnő közkezdveltségnek örvendő Kossuth-féle bajuszpedrő.

Egy doboz ára 30 fillér. 421

Kaphatók:

UDVARDI KOSSUTH PÁL

a „Megváltó”-hoz címzett gyógyszerárában M.-Radnán, és az ország minden
nagyobb gyógyszerárában. — Gyógyszerészek részére Aradon Vojtek és Welsz
gyógyáru kereskedőknél.

Gyomorbetegeknek!

Mindazoknak, kik meghűlés vagy a gyomor túlterhelése nehezen emészthető, nagyon me-
leg, vagy nagyon hideg ételek avagy rendetlen életmód által gyomorbetegekben, u. m.

gyomorhurut, gyomorgörcs, gyomorfájás, nehéz
emésztés vagy elnyálkásodásban

szenvednek, egy házi szer ajánlatik, melynek kitűnő hatása már évek óta kipróbálva
van. Ez az a

HUBERT ULLRICH-féle gyöker bor.

E gyökerbor kitűnő, gyógyképesnek ellamert gyökérből, jó
borral van készítve, erősíti és élénkíti az ember emésztési
szervezetét, a gyökérbor elhárítja az emésztési zavarokat és
elősegíti az új egészséges vér képzését.

A gyökérbort kellő időben használva, a gyomorbajt már esirában eltűnt. Nem
szabadna tehát annak használatával készni. Észleletek, mint fejfájás, fejbűfűgés,
gyomorégés, felfuvalkodás, rosszullét hányással, melyek üdült
gyomorbajoknál mindig gyakrabban lépnek föl, számtalanszor már néhányzori
ivás után megszűnik.

Székrekedés és annak kellemetlen következményei mint szo-
almatlanság, valamint vértörődés a máj, lép és vegereszerzetben (hämör-
hoidál betegség) a gyökérbort által gyorsan eltávolíthatik. A gyökérbort megszün-
telt az étvágytalanságot és könnyű székelés által eltávolítja a gyomor és belek-
ben felszaporodott idegen anyagokat.

Sovány, sápadt arczzint, vérhiányt,
erőtleniséget, legtöbbnyire rossz emésztés, csekély vérképzés és a
ideges bágyadságnál és kedélyeltompultságnál, valamint gyakori fej-
fájás, álmatlan éjjeliek következtében sok ember lassan elpusztul. Gyökérbort
a gyengült életöröknek friss erőt ad. — Gyökérbort gerjeszt az étvágyat elő-
segíti az emésztést és láplákozást, gyorsítja az anyagcsere és vérképzést, megnyug-
tatja a feleslegzett idegeket és új életkedvet ad. Számos elismerő és halálra bizonyítja
ezt. — Gyökérbort kapható üvegekben a f. 1.50 és f. 2. — a gyógyszerárak-
ban Arad, Kis-Szt-Miklós, Glogováz, Ó-Pécska, Német Szt-Péter, Székesul, Var-
jas, Monostor, Vinga, Orozifalva, Fibis, Guttentbrunn, Mária-Radna, Lippa, Kovaszinoz, Világos,
Ágris, Ternova, Tauoz, Nádas, Pankota, Zaránd, Komló, Ó-Bzt-Anna, Új-Szt-Anna, Kurtios,
Simánd, Szt-Márton, Mőosa, Kevermes, Kunágot, Tornya, Battyona, Szemlak, Perjámos,
Sándorháza, Pészak, Knez, Billed, Begaras, N.-Jőosa, Gyertyámos, Kis-Beoskere, Új-Besse-
nyő, Szt-András, Gyarmata, Temes-Rékás, Topoloveoz, Jőzseffalva, Belinoz, Lugos, Kizdia,
Buttyln, Bokszeg, Beres-Jenő, Csermő, Kis-Jenő, Sikló, Székudvar, Elek, Kőtegyháza, Gyula,
Új-Kigyós, Apácz, Megyes-Bodzás, Mező-Kovácsháza, Tót-Komlós, Orosháza, Mezőhegyes,
Pityaros, Csanád-Palota, Nagylak, Egres, Szerb-Szt-Péter, Hatzfeld, Lovrin, Nagy-Kikinda,
Szakálháza, Mohala, Békás-Csaba, Temesvár stb. — valamint minden nagyobb és kisebb
helyen Magyarországnak és az összes ausztria-magyarországi városok gyógyszerár-
aiban.

FÖLDES KELEMEN és HAJÓS ÁRPÁD orak gyógyszerárai Aradon, 3 és több
üveget eredeti áron Ausztria-Magyarország bármely helyére küldenek gyökérbortaimat
üvegekben.

Óvakodjunk utánzatoktól! 1407

Kérjünk határozottan

HUBERT ULLRICH-FÉLE GYÓGYFÜBORT.

12891. sz. 1902.

Temesvári vásár-hirdetés.

Az idei temesvári Jakobi

országos vásár

f. évi augusztus hó 14-től bezá-
rólag augusztus hó 18-ig

fog megtartatni.

Augusztus 14. (csütörtök) 5
óra reggel előtt az állat felhaj-
tása tilos!

Temesvárott, 1902. évi július
hó 25-én.

A városi főkapitányságtól.

Bandl Rezső,
főkapitány.

1329

Bánati ló-, szarvasmarha-, juh-
és sertésvásár. Gyümölcs-, me-
zőgazdasági-, kereskedelmi- és
iparvásár.

Aradmegyének egyik nagyobb
mezővárosában, a főutczában
élénk helyen fekvő

fatelep,

a szükséges szinnel stb. felsze-
relve, a hozzá tartozó iroda-
és lakhelylyel együtt f. é. ok-
tóber hó 1-től kezdve

több évre bérbeadó.

Ezen fatelep sok éven át
üzemben van és jelentékeny
forgalmat mutatott fel.

Czim a kiadóhivatalban meg-
tudható. 1330

Egy

vidéki magánhivatalnok
14 éves leányát

és

16 éves fiát

egy intelligens
evangelikus családdhoz

óhajtja szeptembertől

teljes ellátásba

adni.

1348

Ajánlatokat kérek N. S. post-
restante H.-Kristyórra ezimezni.